Kumbara

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır.

HAZİRAN 1984
SAYI: 68

NASREDDİN HOCA BİRGÜN...

HAYROLA HOCA... N'OLUYOR?

GORMA AĞAM BİR RÜZGÂR ÇIKTI...

BENİ BİR O YANA...

BİR BU YANA SAVURDU.

TUTUNDUĞUM HIYARLAR PATLICANLAR ELİMDE KALDI.

PEKÂLÂ ÇUVALA NASIL DOLDU?..

İŞTE ŞİMDİ BEN DE...

ONUN CEVABINI DÜŞÜNÜYORDUM

Kumbara

Ayda bir yayınlanır.
Haziran 1984 - Sayı: 68

Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler
Müdürlüğü adına
Sahibi:
Halim ÖZEKMEKÇİ

Sorumlu Yazı İşleri
Yönetmeni:
Ertuğrul TİMUR

ONK AJANS Ltd. Şti.
tarafından hazırlanan
bu dergi
BEYHAN AJANS
tarafından dizilmiş
HÜRRİYET
GAZETECİLİK VE
MATBAACILIK A.Ş.
tesislerinde basılmıştır.
(1 Haziran 1984)

Adres:
KUMBARA Dergisi
Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler Md.lüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere - ANKARA

Kapak Resmi:
"Yaz geldi"
İSMAİL GÜLGEÇ

İÇİNDEKİLER

Şimşek Gibi. 4-5
Öykü. 6-7
Yaşanmış Öyküler. .8-11
Yetenek Testi. 12
Ünlü Kişiler 13
Mini Ansiklopedi. . . . 14
Deney Köşesi 14
Denektaşı 15
Ülkemizi Tanıyalım:
Yozgat 16
Ülkeleri Tanıyalım:
İtalya 17
Genel Kültür. 18-19
Dünya Öykülerinden
Seçmeler 20-23
El Becerileri 24
Pul 25
Garip Ama Gerçek. . . 25
Bulmaca/Bilmece. .26-27
Sizin Sayfanız. . . . 28-29
Yanıtlar. 29
Spor 30
Zehra Ablam ve Ben. . 31
Elif. 32

SİZE BİR MEKTUP VAR

Tatil Geldi...

Sevgili Çocuklar,

Haziran ayı ile birlikte tatil geldi... Yazın başlangıcı, tatilin ilk ayı olması nedeniyle Haziran'ı çok severiz. Derslerin sona ermesi, oyunun, eğlencenin başlaması bu aydadır. Denize, kırlara, bağlara, dağlara bu ayda kavuşuruz. Haziran'la başlayan tatilinizin iyi geçmesini dileriz. Tüm oyunlar, eğlenceler sizin olsun...

Nisan ayında düzenlediğimiz yarışmamızın sonuçlarını derginizin 14. sayfasında bulacaksınız. Yarışmayı kazananları kutlarız.

Sevgi ve esenlik dileklerimizle, sağlıcakla kalınız.

KUMBARA

Nevzat ağabeyle baş başa

Kumbara dergisini her ay kaçırmadan alıyorum, çok beğeniyorum. En çok beğendiğim bölüm Dünya Öykülerinden örnekler ve Forsa. Uyakgiller gibi parçaları seviyorum. Genel konularda yazışmak istiyorum. Yaşım 11'dir. (Adresim: Beyhekim Mah. Abdülezel Cad. Çakır Sitesi 2/6). Nevzat Ağabeyle Baş Başa bölümünde yayınlanırsa çok sevinirim.

DUYGU GÜVENÇ/
Zindankale-Konya

Ben bu sene Avustralyada cumartesi günleri Türk ortaokuluna başladım. Öğretmenimiz bana sizin "Kumbara" dergisini, iyi okuyan öğrenci yarışmasının ödülü olarak verdi. Ben de Kumbara'yı okudum ve çok iyi bir bilgi kaynağı olduğuna karar vererek size teşekkürlerimi sunarım. Acaba bana her ay "Kumbara" dergisini gönderir misiniz?

FAHRİ TURGUT/
Victoria-Avustralya

Kendim ve öğrencilerim adına göndermiş olduğunuz dergiler için teşekkür eder, öğrencilerimin fotoğrafı (3. sınıf) ile selamlarını belirtirim.

MAHMUT ATAR/Lübeck-Batı Almanya

Sevgili FAHRİ TURGUT: Dergiyi önce öğretmeninden iste. Onda yeterli sayıda yoksa, Ankara'daki "Halkla İlişkiler Müdürlüğü"ne yazsın. Orada hiç kanguru gördün mü?

Sevgili Nevzat Ağabey, Kumbara dergisini çok seviyorum ve her sayısını izliyorum. Sizden dört ricam var: Yaşanmış öykülerin önemlilerini koymanızı, genel kültürü kaldırıp yerine Dünya Öykülerini uzatmanızı, bilmeceleri biraz kolaylaştırmanızı, spor sayfasını kaldırıp yerine Zehra Ablam ve Ben dizisinin 2 sayfaya çıkmasını istiyorum.

FEVZİ BİLGİN/
Brüksel-Belçika

Sevgili BERDAR BEYİN (Eskişehir)- "Babamın Unutulmaz Anısı" adlı yazını okudum. Çok sürükleyici ve güzeldi. Ne yazık ki uzun yazıları koyamıyoruz. Kısa yazıların da hepsini koyamıyoruz ya! Yazını Türkçe öğretmenine gösterdin mi?

Kumbara Dergisi'nin 1. sayısından itibaren bütün sayılarını biriktiriyorum. 25. sayıyı (Kasım-1980) kaçırdım ve bir türlü bulamadım. Okuyucu arkadaşlarımdan rica ediyorum. Adresime gönderecekleri dergi için şimdiden teşekkür eder, yazışmak isteyen yaşıtlarımdan adresime yazmalarını beklerim. (Arslanbey İlkokulu 3/A sınıfı)

İLKER ARABACI/
Tavşanlı-Kütahya

Sevgili Nevzat Ağabey - Derginizi her ay alıyorum, beğeniyorum. Sizden dileğim dergide öykü yarışması açmanız ve karikatürle ilgili bilgi vermenizdir. Selamlar, sevgiler.

ADEM KAVACIK/
Karataş-İzmir

Hepinize sevgiler, selamlar.

ŞİMŞEK GİBİ

Gözümüzün Göremediğini Yakalayan Teknik

Bir sihirbazın bir madeni parayı nasıl yok ediverdiğini izlemişsinizdir. Ya da, parayı el çabukluğuyla bir yere gizlediğini anlamış, ama sihirbazın elleri sizin gözlerinizden daha hızlı davranmış olduğu için, parayı nereye sakladığını görememişsinizdir. Oysa, tam parayı saklayacağı anda o sihirbazın bir fotoğrafını çekebilseydiniz, bu numarayı nasıl yapmış olduğunu hemen görürdünüz.

Bu tür fotoğrafları çekmek, günümüzde, pek öyle zor bir şey değildir. Çoğu fotoğraf makineleri, çok hızlı hareketleri yakalayamazlar. Ancak özel aygıtlarla donatılmış bir fotoğraf makinesi, gözlerinizin göremediği birçok hareketi yaka-

FOTOĞRAFLAR

Hızla çekim, göremeyeceğimiz olayları gözlerimizin önüne seriyor... Avını yakalayan bukalemun (üstte). Bir süt damlasının düşünce oluşturduğu taça benzeyen biçim (solda). Lobut çeviren bir adam (karşı sayfada, üstte). Düşen fincandan fışkıran çay (en sağda). Atılan küçük okun hedefe saplanışı (sağda). Bu tür çekimler, dünyamızdaki birçok güzel biçimlenmeleri gösterir.

layarak onları görmenizi sağlar. Böylece bir kuşun kanat çırpışını, bir tenis topunun rakete çarpışını, gökyüzünde zikzaklar çizen şimşeği görebiliriz. Bu tekniğe fotoğrafçılıkta "Yüksek enstantane ya da şipşak" (yani, ışıklama süresi saniyenin 1/25'i ya da daha kısa olan hızla çekim) denir.

GÖZ AÇIP KAPAYANA KADAR

Hızla çekim için yüksek enstantaneli bir fotoğraf makinesiyle özel bir ışıklandırma gerekir. Bu özel ışık, Dr. Harold Edgerton adlı bir fizikçinin icat ettiği "hızla tekrarlanan elektronik flaş" ile elde edilir. Elektronik flaş, çok parlak ve kısa ışık patlamaları yayar. Bu ışıklar, bir nesnenin hareketinden kısa kısa anları yakalar. Ve bu flaş, binlerce flaş yakılmış gibi parlar ve gözümüzü açıp kapayana dek birçok kez yanıp söner. Bir arkadaşınızla bir karanlık odaya girerek bu özel ışıklarla ilginç bir deney yapabilirsiniz.

Elektronik flaşın ışıkları yanıp sönerken, arkadaşınıza zıplamasını, kollarını sallamasını söyleyiniz. Arkadaşınızın her bir hareketi ayrı ayrı donmuş gibi gözükecektir. Bu sırada arkadaşınızın fotoğraflarını çekerseniz, elde edeceğiniz fotoğrafların her biri hareketsiz gibi görünür. Buna, "tek-resim" çekme tekniği denir.

Dr. Edgerton, bu teknikle sinekkuşlarının kanat çırpışlarını dondurmuş gibi resimler çekmeyi başarmıştır. Bu minicik kuşlar kanatlarını saniyede yaklaşık 60 kez çırparlar. İnsan gözü bu kadar hızlı bir hareketi izleyemez. Onun için sinekkuşunun kanatları bulanık görünür. Oysa, Dr. Edgerton'un elektronik flaşıyla, sinekkuşlarının kanatları donmuş gibi olur. Tıpkı, karanlık odada, arkadaşımızın zıplama hareketinin donup kaldığı gibi...

FOTOĞRAF MAKİNESİNİN OBJEKTİFİ (MERCEĞİ) VE GÖZÜMÜZ

Biz gözlerimizle bir şeyi gördüğümüzde, görülen nesneden çıkan ışık gözyuvarlarımızın iç arka tarafındaki retinamızda odaklaşır. Retinada, ışıkla uyarılan gözeler bulunur. Nesneden gelen ışık retinaya değince, bu gözeler o nesnenin görüntüsünü beynimize gönderir. Ne var ki, gözlerimiz bir şeyin hareketini saniyede 10 kez izleyebilir. Bundan daha hızlısını izleyemez. Bu nedenle, bir sinekkuşunun kanat çırpışlarını göremeyiz.

Aynı sorun, sıradan bir fotoğraf makinesiyle çok hızlı hareketleri çekerken de karşımıza çıkar. Oysa, elektronik flaş kullanırsak, o zaman çok kısa bir anın görüntüsünü yakalayabiliriz.

Böylece, fotoğraf makinesiyle, sinekkuşunun kanat çırpmasını ya da bir tenis topunun rakete çarpmasının bir anını yakalamış oluruz. Bu yüzden, işte "Şimşek Gibi" koyduk ya bu yazının adını!

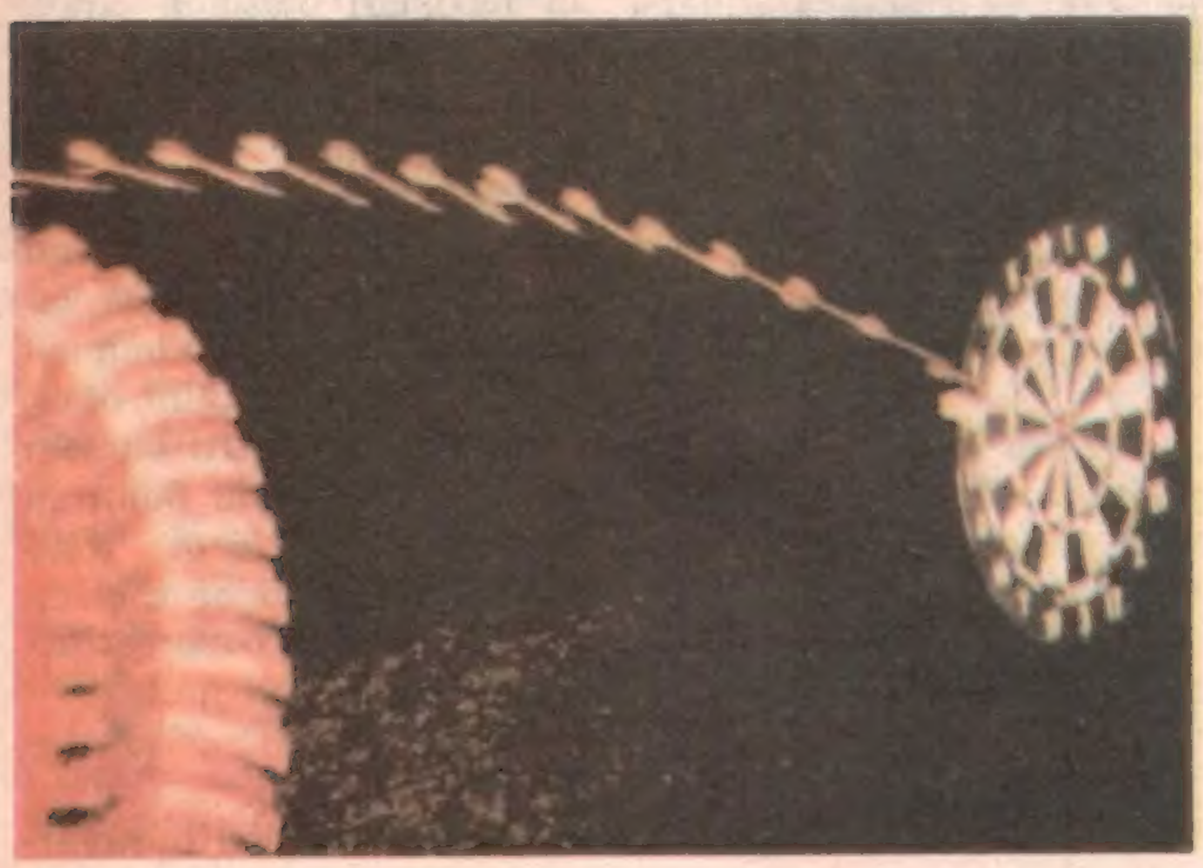

BOBO

Bir İngiliz Masalı

Yazan: Henry Beston

Bir zamanlar Bobo adında aptal bir delikanlı vardı. Bobo, Prenses Zenza'nın uşağıydı. Herkes onunla alay ederdi. Bobo da her söylenene inanırdı. "Git, bize mor bir papatya bul," derler, Bobo da kırlara, mor papatya aramaya giderdi. Bir başka gün onu dört köşe tekerlek aramaya yollarlardı.

Bobo'yla alay etmeyen bir tek kişi vardı: Hizmetçi Tilda. Bu sevimli kız ona çok iyi davranırdı. Tilda'nın eskiden saraya uğramış bir dilenci kadının kızı olduğu söylenirdi.

Prenses Zenza bir sabah yarım saat geç uyandı. Kahvaltıya inince, "tüh, bugün yarım saat yitirdim," dedi.

Bunu duyan Bobo, "prensesim, izin verirseniz, yitirdiğiniz yarım saati gidip bulayım," dedi.

Herkes gülmeye başladı. Prenses, Bobo'ya döndü:

"Çok iyi olur. Hadi git de yitirdiğim yarım saati bulup getir."

Saraydakilerden biri Bobo'ya yaşlı bir at verdi. Bir başkası yırtık şapkasını, Komutan da kırık kılıcını armağan etti.

Bobo, kenttekilerin alaycı bakışları arasında saraydan ayrıldı. Prensesin yitirdiği yarım saati bulmak için yola koyuldu.

Az gitti uz gitti... Günün birinde bir kente vardı. Onu hemen kralın karşısına çıkardılar. Kral, Bobo'nun neden yolculuk ettiğini öğrenince, "yarım saati bilmem ama benim kızımı bulursan çok sevinirim," dedi. "Kızımı on beş yıl önce kaçırdılar. Onu bulup bana getirirsen istediğini veririm."

Bobo yine yola düştü. Üç ay sonra deniz kıyısına ulaştı. Kıyıda bir gemi duruyor-

du. Gemiciler, "biz Demir Ada'ya gidiyoruz," dediler. "Yarım saati belki orada bulursun. İstersen bizimle gel."

Bobo, atını bir çocuğa armağan edip gemiye bindi.

Denize açıldılar. Bir hafta sonra korkunç bir fırtına çıktı. Gemi battı. Bobo yüzerek karaya çıktı. Karaya çıkar çıkmaz da bir çift tahta kundura ilişti gözüne. O kunduraları giydi. Kunduralar onu götürmeye başladılar. Büyülü kunduralardı bunlar.

Sonunda bir kaleye vardılar. Zaman Baba'nın kalesiydi burası. Bobo'yu kapıda Zaman Baba karşıladı.

"Ne arıyorsun burada?" diye sordu.

Bobo, Prenses'in yitirdiği yarım saati aradığını söyledi.

Zaman Baba, "bana bir yıl hizmet edersen sana yarım saati veririm," dedi.

Bobo, kalede Zaman Baba'ya hizmet etmeye başladı.

Orada saatlerle tanıştı... Zaman Baba'nın on iki oğluyla.

Gündüz saatleri beyazlar, gece saatleri de siyahlar giyinmişti. İçlerine en kapanık olan On İki'ydi. Bobo onunla arkadaş oldu.

Bir yıl sonra Zaman Baba onu çağırdı. "Süren doldu," dedi. Bir çıkın uzattı. "İşte Prenses'in yitirdiği yarım saat. Al bunu, ona götür. Hizmetine karşılık benim de sana ayrıca bir armağanım var. ."

Bobo'nun başını okşadı. İşte o anda aptal Bobo gitti, yerine akıllı Bobo geldi. Zaman Baba'nın armağanı buydu: Bobo'yu akıllı, zeki bir insan yapmıştı.

Kaleden ayrılırken arkadaşı on iki de küçücük bir çark verdi ona.

"Bu da benim armağanım," dedi. "Bu çarkı ömründe bir kere kullanabilirsin. Kime fırlatırsan onu bir milyon yıl geriye götürür."

"Sağolun," dedi Bobo. "Bir de kralın kızını bulabilsem..."

Zaman Baba, "kralın kızı Prenses Zenza'nın sarayında hizmetçilik ediyor. Adı Tilda," dedi.

Bobo bunu öğrenince çok sevindi. Teşekkür ederek Zaman Baba'nın adasından ayrıldı. Uzun bir yolculuktan sonra kralın sarayına vardı.

Kral, kızının sağ olduğunu öğrenince çok sevindi. Birlikte yola koyuldular. Prenses Zenza'nın kentine yaklaştılar.

Yolda karşılarına çıkan bir çoban, "aman o kente gitmeyin," dedi. "Beş dakika sonra bir canavar gelip saray hizmetçisi Tilda'yı götürecek."

"Niçin?"

"Bir canavar geldi. Kendisine genç biri verilmezse kenti yerle bir edeceğini söyledi. Tilda da, kenti kurtarmak için gönüllü oldu.."

Beş dakika içinde kente ulaşmaları çok güçtü. Bobo, Zaman Baba'nın verdiği kutuyu açtı. İşte o anda zaman yarım saat geriye gitti. Bütün saatlerin yelkovanları otuz dakika geriledi. Kralla Bobo da yarım saat içinde kente vardı.

Tam zamanında varmışlardı doğrusu. Kentin alanında canavar Tilda'ya yaklaşıyordu. Bobo, On İki'nin armağanı olan çarkı canavara fırlattı. Canavar yokoldu. Daha doğrusu, bir milyon yıl geriye gitti.

Tilda, kendisini kurtaran Bobo'ya sarıldı. Kral, kızını bulduğu için çok mutluydu. Durumu Prenses Zenza'ya anlattılar. Zenza, hem uzun çabalardan sonra, yitirdiği yarım saati bulan, hem de kenti canavardan kurtaran Bobo'ya teşekkür etti. Ayrıca, o güne kadarki davranışları için ondan özür diledi.

Bobo ile Tilda kırk gün kırk gece süren bir düğünle evlenip mutlu oldular.

UTRECHT ANDLAŞMASIYLA 1713'TE İNGİLTERE, İSPANYA'NIN GÜNEYİNDEKİ UCU VE CEBELİTARIK ŞEHRİNİ ALMIŞTI...

BU NE SICAKLIK BÖYLE?

MERASİM SIRASINDA SUSUN, YOKSA CEZAYI BASARIM.

O SIRADA...

KİM ATTI O TAŞI BANA?

İNGİLTERE KRALİÇESİNİN BİR SUBAYI İLE ALAY ETMENİN NE OLDUĞUNU, GÖSTERİRİM BEN SİZE

SUÇLUNUN ORTAYA ÇIKMASI İÇİN 10 SANİYE VERİYORUM: BİR... İKİ...

ÜÇ...

KÜÜT!

PİS HAYVANLAR, BEN SİZE GÖSTERİRİM ŞİMDİ...

SERİFİN BAŞI BELÂDA.

BİRKAÇ GÜN SONRA...

BRAVO JOHN, DEMEK MAYMUNLARDAN BİRİNİ YAKALAMAYI BECERDİN...

KUYRUĞU YOK. ALTIN SARISI TÜYLERİ VAR. ÇOK DEĞİŞİK BİR TÜR.

ACABA BU MAYMUN TÜRÜ ARAP İSTİLASI SIRASINDA MI İSPANYA'YA GETİRİLMİŞTİ...

ARADAN YÜZYILDAN FAZLA ZAMAN GEÇMİŞTİ.

YAPTIĞIMIZ ARAŞTIRMALAR, HAYRET VERİCİ SONUÇLAR VERDİ DEĞİL Mİ?

EVET, BU MAYMUNLARIN AVRUPA KÖKENLİ OLMASI...

CEBELİTARIK MAYMUNLARI AVRUPA'DA YAŞAMIŞ VE TÜKENMİŞ BİR TÜRÜN SON ÖRNEKLERİ DEMEK.

BİR AKŞAM ÜZERİ...

NE YAPIYORSUN ORADA?

GÜRÜLTÜ ETMEYİN MAYMUNU VURACAĞIM!

BİR DAHA DA BU KÜÇÜK HAYVANLARIN KU.. .NA DOKUNMA. BU MAYMUNLARIN DÜNYADA BENZERİ YOK...

?!

BİR SÜRE SONRA...

KESİN EMİR VERDİM PROFESÖR, BUNDAN BÖYLE KİMSE SİZİN KÜÇÜK DOSTLARINIZA DOKUNMAYACAK...

TEŞEKKÜR EDERİM VALİ BEY.

CEBELİTARIK AKDENİZİN KAPISI OLDUĞUNA GÖRE BİZ SONRADAN BURAYA GELENLER ESKİ SAKİNLERİNE MAYMUN OLSALAR DAHİ SAYGI GÖSTERMEMİZ GEREKİRMİŞ...

SÖZDE BU KAYALARIN ÜSTÜNDE BU MAYMUNLAR VAR OLDUĞU SÜRECE ÜLKEMİZ BURALARIN HÂKİMİ OLACAKMIŞ...

30 YIL SONRA 1856 YILINDA...

DAHA SONRA MAYMUNLARIN SAYIMI YAPILDI.

İŞTE, ÜÇ TANE DE ORADA..

128, 129. 130 EVET 130 MAYMUN YAŞIYOR BU KAYALIKTA...

ÇAVUŞ, ÜZÜLECEKSİN AMA MAALESEF İKİ MAYMUN DAHA ÖLMÜŞ.

GARNİZON KUMANDANINA HABER VERMEM GEREK..

AYNI GÜNÜN AKŞAMI...

ÇOK KÖTÜ...HERHALDE BİR SALGIN VAR...

ASKERE YAZILIRKEN MAYMUN ÖLÜSÜ ARAYICILIĞI YAPACAĞIMI BİLMİYORDUM.

ALDIRMA, OLUR BÖYLE ŞEYLER.

UNUTMA, ESKİLERİN BİR SÖZÜ VARDIR: "BU KAYALARDA MAYMUNLAR VAR OLDUKÇA CEBELİTARIK İNGİLTERENİN OLACAKTIR.

GENEL VALİNİN ODASINDA...

BEYLER DURUM ÇOK KÖTÜ...

LONDRA'YA HEMEN YAZMAM GEREK, KAYANIN ÜZERİNDE SADECE ÜÇ MAYMUN KALDI.

ATLAS DAĞLARINDAN (FAS) AYNI TÜRDEN 4 MAYMUN GETİRİLDİ...

ŞEDİR ORMANLARINDA YAŞAYAN AYNI TÜRDEN MAYMUNLARMIŞ...

ÇOK DAYANIKLI MAYMUNLARMIŞ

DÖRT YENİ GELENLE ÜÇ ESKİNİN ANLAŞMASI ÇOK KOLAY OLDU...

YAŞASIN.. TANIŞTILAR.

1880'DE MAYMUNLARIN MİKTARI ÇOK ARTMIŞTI

SEVGİLİM, BAK ŞU KÜÇÜK HIRSIZLARA...

MAYMUNLAR ŞEHRE BİLE İNİYORLARDI...

PİS HAYVAN... GETİR BENİM KASATURAMI...

1944, İNGİLİZ BAŞBAKANI WİNSTON CHURCHILL CEBELİTARIK'A TEFTİŞE GELMİŞTİ..

BELKİ BATIL İNANÇ DİYECEKSİNİZ AMA, MAYMUNLARIN ADETİ 24'TEN AŞAĞI DÜŞMESİN.

BİLİYORSUNUZ, BU MAYMUNLAR KAYALARDA OLDUKÇA CEBELİTARIK İNGİLİZLERİN ELİNDE KALACAKTIR.

RABAT (FAS) İNGİLİZ KONSOLOSUNA BİR MEKTUP VE BİR MAYMUN GELDİ...

BU SEVİMLİ MAYMUNUN İNGİLTERE KRALİÇESİNİN SADIK BİR KULU OLDUĞUNU TAHMİN EDİYORUM..

BİRKAÇ GÜN SONRA...

FASTAKİ BAŞKONSOLOSLUĞUMUZDAN BİR TELGRAF GELDİ.

İNGİLTERE TARİHİ İÇİN ÇOK MUTLU BİR GÜN YAŞIYORUZ. ORDUMUZ İTALYA'DA ZAFERLE İLERLİYOR. BEN DE SİZE KAYALARINIZDA YAŞASIN DİYE İKİ MAYMUN YOLLUYORUM.

2. DÜNYA SAVAŞI BİTMİŞTİ.

DENİZCİ WİLLİAM PORLOCK... BUGÜNDEN İTİBAREN BİZİM 50 KÜÇÜK DOSTUMUZLA SEN MEŞGUL OLACAKSIN...

EMREDERSİNİZ!

KRALİÇENİN HÜKÜMETİ SİDALARINI BOL VERMENİZİ İSTİYOR. BİLİYORSUN ONLAR VAR OLDUKÇA BİZDE BURADA KALIRIZ.

MAYMUNLARIN SAĞLIĞI İLE MEŞGUL OLMAK İÇİN BİR VETERİNER AZDI.

SON GÜNLERDE... SAYIN BASINMEN SUPLARI SİZE KRALİÇEMİZİN SADIK KULU YENİ BİR MAYMUNUN DOĞDUĞUNU MÜJDELERİM...

İSPANYA UZUN BİR SÜREDEN BERİ CEBELİTARIK'I İNGİLTERE'DEN GERİ ALMAK İÇİN UĞRAŞIYOR. YERLEŞMİŞ İNANCA GÖRE KAYALARDA MAYMUNLAR VAR. OLDUKÇA CEBELİTARIK İNGİLTERE'NİNDİR...

Genel Yetenek Testleri

TEST: 14

Hazırlayan: Aysel ALTINKAYNAK • Hikmet ALTINKAYNAK

SORU 1 : Aşağıdaki sayı dizisini hangi sayı izlemelidir?
15 13 12 11 9 9 ?
A) 8 B) 7 C) 6 D) 5

SORU 2 : Aşağıdaki harf dizisini hangi harf izlemelidir?
B C D H ?
A) I B) K C) T D) L

SORU 3 : Aşağıdaki sayı dizisinde soru işaretli yere hangi sayı gelmelidir?
118 199 226 235 ?
A) 245 B) 276 C) 279 D) 238

AŞAĞIDAKİ DEYİMLERİN
DOĞRU KARŞILIKLARI HANGİLERİDİR?

SORU 4 : Işık tutmak.
A) Güneş ışınlarını elle tutmak.
B) El feneriyle yolu aydınlatmak.
C) Işık kaynaklarına elle dokunmak.
D) Düşünceleriyle yol göstermek.

SORU 5 : İyi kalpli.
A) Kalbinde kötülük olmayan.
B) Herkes için iyilik düşünen, herkesin iyiliğini isteyen.
C) Kalbi sağlam olan.
D) Kalp hastası.

SORU 6 : Büyümüş de küçülmüş.
A) Hastalık sonucu boyun kısalması.
B) Yaş küçültmesi yapmak.
C) Davranışları yaşının üstünde olmak.
D) Alçakgönüllü davranmak.

SORU 7 : Canan 3 yaşında, babası ise 33 yaşındadır. Kaç yıl sonra babasının yaşı Canan'ın yaşının 4 katı olacaktır?
A) 4 B) 7 C) 8 D) 19

SORU 8 : Aşağıdaki harf gruplarından birer sözcük oluşturulduğunda farklı olan hangisidir?
A) LİGİS C) NURBU
B) LAMEK D) ĞATIK

SORU 9 : Farklı olan hangisidir?
A) NITKASARA C) REKEŞ
B) KANLAK D) RİKTE

SORU 10 : Farklı olan hangisidir?
A) hasta C) doktor
B) hastabakıcı D) ebe

SORU 11 : NİĞDE ile ELMA arasında ekonomimiz yönünden bir ilgi vardır. Böyle bir ilişki aşağıdakilerden hangisinde bulunmaz?
A) Adana - pamuk C) Batman - petrol
B) Bitlis - pirinç D) Rize - çay

SORU 12 : Aşağıdaki cümleyi en anlamlı bir şekilde tamamlayan sözcük çifti hangisidir?
Onlara nasıl davranmanın . . . . . olacağı üzerine . . . . . söyledim."
A) benim - fikir C) doğru-düşüncemi
B) yanlışlığı-düşüncemi D) doğru-bilgiler

SORU 13 : Aşağıdaki sözcüklerin, biri dışında, tümü karşıt anlamıyla birlikte verilmiştir. Karşıt anlamı olmayan hangisidir?
uzun - doğru - rehber - zarar - kısa - yanlış - kılavuz -
A) uzun C) zarar
B) rehber D) yanlış

SORU 14 : Yarısının 1/5'i 60 lira olan paranın tamamı kaç liradır?
A) 55 B) 300 C) 600 D) 840

SORU 15 : Bir çıkarma işleminde çıkan 703, fark 19 ise eksilen kaçtır?
A) 884 B) 722 C) 741 D) 600

SORU 16 : Aşağıdaki sözcükler biri dışında eşanlamlarıyla birlikte verilmiştir. Eşanlamlı olmayan sözcük hangisidir?
yalın-şeffaf-acı-temiz-arı-saydam-üzüntü
A) yalın C) saydam
B) temiz D) acı

SORU 17 : Aşağıdaki cümle parçacıklarının en anlamlı ve kurallı sıralanma şekli hangisidir?
1. ressamlarından
2. Cumhuriyet dönemi
3. müze haline getiriliyor
4. Feyhaman Duran'ın evi
A) 1-4-3-2 C) 4-3-2-1
B) 2-1-4-3 D) 1-4-2-3

SORU 18 : Aşağıdaki cümlede hangi sözcük çıkarıldığında anlam bozulmaz?
"Ansiklopedi, bütün bilim kollarının en önemli taraflarını toplu halde gözönüne seren kitaptır."
A) bütün C) toplu
B) en D) halde

SORU 19 : "Yol" sözcüğü hangi cümlede farklı anlamda kullanılmıştır?
A) Ankara-Konya yolu çok düzgün bir yoldur.
B) Ağaçlı yollarda gezmeyi pek severim.
C) Kampımızı yolun kıyısına kurduk.
D) Su problemimizi çözmek için bir yol bulamadım.

(Yanıtlar 29. sayfada)

ÜNLÜ KİŞİLER

Edvard GRIEG

- Ünlü Norveçli besteci 1843'de doğdu.
- Norveç ulusal müziğine canlılık kazandırdı.
- Köylerde halk müziğiyle ilgili belgeler topladı.
- 1907'de Bergen'de öldü.

Ondokuzuncu yüzyılın tanınmış bir bestecisi olan Norveçli Edvard Grieg, 1843'de Bergen'de doğdu. İlk müzik dersini, piyano çalan annesinden aldı. Daha sonra bu alandaki eğitimini ilerletmek amacıyla Leipzig'e giderek burada konservatuvara yazıldı. O yıllarda bu kent, müzik eğitimi konusunda ün yapmıştı. Burada kaldığı yıllar süresince Alman bestecilerinden Mendelsohn ve Schumann (Şuman)'ın yapıtlarını inceledi. Bu arada Norveçli başka bir besteci olan ve çok genç yaşta ölen Rikard Nordraak (1842-1866) ile kısa süren bir arkadaşlık yaptı Ondan aldığı izlenimlerin ve Leipzig'de edindiği bilgilerin yardımıyla Norveç ulusal müziğinin yeniden bir canlılık kazanmasını sağladı. Bu çalışmalarıyla ilgili olarak şöyle dedi: "Ben bestelerimde ülkemin halk müziğini yaşattım. Zengin halk türküleri kaynaklarını derinliğine inceledim ve bunların ortaya çıkarılmamış ışığından faydalanarak bir sanat oluşturdum."

1865-1870 yılları arasında Roma'da oturdu ve burada ünlü Macar besteci ve piyanisti Franz Liszt ile tanıştı. 1873'de geziler yaparak çeşitli kentleri ziyaret etti, Batının müzik çevrelerinde konserler verdi, orkestralar yönetti. Her fırsatta Almanya'yı, özellikle Leipzig'i bir kez daha görmeyi ihmal etmedi. 1879'da bu kentte, kendisinin bir bestesi olan piyano konçertosunun (*) ilk kez çalınışını yönetti. 1879'da anayurduna dönerek Bergen'e yerleşti. Müzik çalışmalarını

burada aralıksız sürdürdü, köyleri gezerek halk müziğiyle ilgili belgeler topladı. Geçirdiği bazı hastalıklar sonucu 4 Eylül 1907 günü, Bergen'de bir hastanede öldü.

(*) Konçerto: Bir sazın hünerlerini belirtmek amacıyla bestelenmiş yapıt. Konçertoyu çalan soliste bir orkestra eşlik eder.

YAPITLARI

Edvard Grieg; solo şarkılar, çeşitli korolar, orkestralar ve piyano için besteler yaptı, bir piyano konçertosu besteledi, yaylı sazlar, sonatlar, (*) oda müziği alanında yapıtlar verdi. Bestelerinin sayısı yetmişi aşmaktadır.

Müziğin hemen bütün alanlarında yapıtlar veren Edvard Grieg'in bestelerinde içli, ince anlatımlar dikkati çeker. Ayrıca Norveçli oyun yazarı Henrik İbsen (1828-1906)'in 1867'de yazdığı ve Norveç güzelliklerini yansıtan Peer Gynt (Per Günt) dramını bestelemesiyle de ün kazandı. Özellikle bu sahne müziğinin "Dağ Kralının Mağarasında Dans" bölümü, bestenin en beğenilen parçalarından biridir.

(*) Sonat: Bir veya iki saz için bestelenmiş üç veya dört bölümlü yapıt.

ÖZELLİKLERİ

- Uysal ve insanlara yakınlık gösteren bir kişiliği vardı. Piyano virtüozu (*) ve orkestra yöneticisi olarak da ün yaptı.
- 1871'de bir müzik derneği kurdu ve 1880'e kadar bu kuruluşun başkanlığını yaptı. Zamanla ulusal bir kahraman düzeyine yükseldi.
- 1894'de Cambridge (Kembriç) Universitesi kendisine doktorluk payesi verdi. 1897'de Berlin Akademi üyeliğine seçildi.
- Vasiyetnamesinde Bergen kentini, varlığının bir mirasçısı olarak gösterdi. Bankaya yatırmış olduğu 300.000 Mark (Bugünkü değeriyle yaklaşık 38 milyon lira) değerindeki parasını Bergen'in müzik çalışmaları için bıraktı. Çok zengin olan kitaplığını ve özel arşivini de Bergen kitaplığına bağışladı.
- Norveçli heykelci Ingebrigt Vik, 1917 yılında onun için Bergen'de bir anıt yaptı.

(*) Virtüoz: Çaldığı çalgının bütün zorluklarını yenmiş kişi.

Mini ansiklopedi

GEZEGENLER NEDEN FARKLI BÜYÜKLÜKTEDİR?

Güneş sisteminde 9 gezegen vardır. Güneşe yakın olan gezegenler yerküre gibi ufak, yoğun ve kayalık olurlar. Güneşten uzakta bulunan gezegenler çok büyüktürler ve çoğunlukla donmuş gazlardan meydana gelirler.

Ne diye böyle olmuştur? Bunun yanıtını milyarlarca yıl öncelerde aramak gerekiyor. O zamanlar gezegenler, hatta güneş bile yoktu. Tüm güneş sistemi uçsuz bucaksız bir gaz ve toz bulutundan ibaretti.

Sonraları, bu bulut kümesi büzülmüş ve yoğunlaşmış, böylece ısısı artmıştır. Basıncın ve ısının yüksek olduğu merkezde güneş, güneşe yakın yerlerde de küçük gezegenler oluşmuştur. Isının ve basıncın az olduğu uzak yerlerde ise dev gezegenler ortaya çıkmıştır.

KOKARCALAR NEDEN KÖTÜ KOKARLAR DA ÖBÜR HAYVANLAR KOKMAZLAR?

Kokarcaların, kendilerini savunabilecek kocaman dişleriyle sivri tırnakları yoktur. Tehlikeli durumlarda kokarcalar başlarını eğerler, sırtlarını kamburlaştırırlar, ıslık gibi sesler çıkarıp yeri eşelerler. Bunlar da bir işe yaramazsa, kuyruklarını düşmanlarının burnuna doğru kaldırırlar. Kokarcalar, kuyruklarının dibinden bir sıvı fışkırtırlar. Bu sıvı hem kötü kokar hem de düşmanın gözlerini yakar. Kokarca da düşmanlarını böylece uzaklaştırmış olur.

Su suya Yapışır mı?

Basit bir deneyle bunu hemen araştıralım.

Kâğıt ya da yoğurt kabı gibi plastik bir bardak alınız. Bardağın tabanına yakın bir yerde birbirine yakın iki küçük delik açınız. Bardağı su ile doldurunuz. İki küçük delikten dışarıya suyun ayrı ayrı fışkırdığını göreceksiniz.

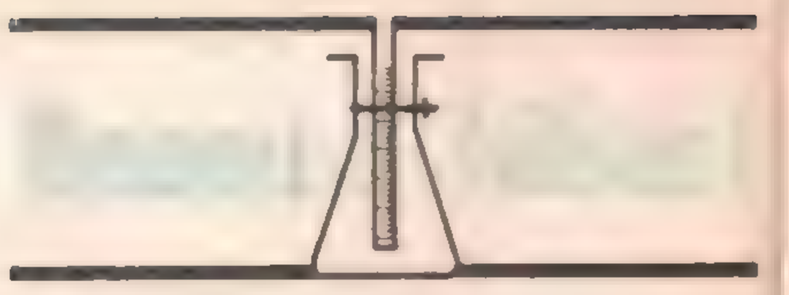

Şimdi de fışkırmakta olan iki su akıntısını parmaklarınızla sıkıştırır gibi birleştiriniz. İki su akıntısı birleşip bir akıntı halinde akacaktır. Sonra, parmağınızı iki su akıntısının arasından geçirerek birleşmiş olan akıntıları gene ikiye ayırınız. Bu hareketleri birkaç kez yineleyiniz. Sular nasıl da birbirlerine yapışıyor, değil mi!

Yarışma Sonuçları

66. sayımızdaki "Uzay Göçü" yarışmasına doğru çözüm gönderen okurlarımız arasında çektiğimiz kurada hediye kazananların adlarını aşağıda sunuyoruz. Daha önce, 20 okurumuza hediye vereceğimizi belirtmiştik. Katılanların çok olması nedeniyle, bu sayıyı 25'e çıkarttık.

"Kumbara" Dergisi'nin heybe ve frizbisini kazanan okurlarımız:

(1) Mensure Karakuş, Osmancık/Çorum, (2) Halil İbrahim Sezer, Selendi/Manisa, (3) Arif Zeyrek, Ulus/Zonguldak, (4) Tolga Balca, Düzce/Bolu, (5) Sabri Akçalı, Yenice/Çanakkale, (6) Ebru Mete, Gölcük/Kocaeli, (7) Tuğba Mısırlı, Yenişehir/Bursa, (8) Volkan Tuncer, Ankara, (9) Halit Kandemir, München/B. Almanya, (10) Simen Egeli, Girne/Kıbrıs, (11) Bülent Siper, Demirci/Manisa, (12) Zafer Erkan Arıkan, Çanakkale, (13) Aşkın Kaya, Bahçelievler/İstanbul, (14) Mehtap Temellioğlu, Karabük/Zonguldak, (15) Mahmut Deniz Çakıcı, İskenderun/Hatay, (16) Ercan Gülüm, Hagen/B. Almanya, (17) Caner Şimşir, Yenimahalle/Ankara, (18) Ali Gençel, Magosa/Kıbrıs, (19) Ahmet Çatalpınar, Sandıklı/Afyon, (20) Hatice Aydın, Gerze/Sinop, (21) Dilek Öztürk, Araklı/Trabzon, (22) Aylin Karagöz, Merkez/Rize, (23) Hatice Kasapoğlu, Hendek/Sakarya, (24) Levent Zamanoğlu, Erzurum, (25) Çiğdem Celepoğlu, Niksar/Tokat.

DOĞRU ÇÖZÜM: Üçüncü gemideki Z-Mentolular kare biçimindeki alanı birbirine benzeyen beş eşit parçaya şöyle bölmüşlerdi (Bölmeler dikey olduğu gibi, yatay da olabilir):

Haziran Ayında Önemli Gün ve Haftalar

Haziran ayı okulların kapanış ayıdır. Dersler sona erer. Karneler alınır. Başarısız olunan ders varsa, o ders üzerine yoğun bir çalışma başlar. Başarısız ders yoksa, oyuna ve dinlenmeye başlanabilir. Günler en iyi bir şekilde değerlendirilirken, bir yandan da okulun verdiği alışkanlıklar unutulmamaya çalışılır. Bunlardan biri eğitim ve öğretimle ilgili "önemli gün ve haftalar"ı okuldaymışçasına öğrenmek, izlemektir. Bu ayda Babalar Günü (Haziran'ın ikinci pazarı), Dil Bayramı (Haziran'ın ilk cumartesi) ve ilk pazarı başlayan. Yunus Emre'yi Anma Haftası bulunmaktadır.

Geçen ay kutladığımız "Anneler Günü" gibi, "Babalar Günü" de ilk kez Amerika'da kutlanmaya başlanmış. Bu öneriyi ortaya atan da yine bir bayan; John Bruce Dodd.

Bayan Dodd, "Babalar Günü"yle ilgili düşüncesini, 1972 yılında bir Türk gazetecisine şöyle açıklıyordu:

"Annemin zamansız ölümü nedeniyle, babam William Smart, ben ve beş kardeşimin tüm yükünü üzerine almak zorunda kalmıştı.

Bugün aramızda olmayan babam, hepimizi birden, hiçbir sıkıntıyı bizlere duyurmadan, iyi bir biçimde büyütüp yetiştirdi. En iyi okullara gönderdi ve topluma sorumlu birer yurttaş olarak kazandırdı.

Spokane kentindeki evimizde bir gün bulaşık yıkarken, çocukları için böylesine özveride bulunan babaların anılması, toplumdaki yerlerinin önemi, kadın ve çocuk kurumlarının sürdürülmesi için göstermiş oldukları özverinin, bilinip onaylanması gerektiğini düşündüm. Hemen sonra, Spokane Din Adamları Birliği'ne bir mektup yazdım ve bir "Babalar Günü" saptanıp, her yıl aynı günde kutlanması isteğinde bulundum. Uzun görüşmelerden sonra, önerim onaylandı. Ve 1910 yılında Spokane kenti, Babalar Günü'nü onaylayarak, duyurdu. O yıl, bir iç savaş yaralısı olan babam William Smart'ı, "Yılın Babası" seçtiler. Onun doğum günü olan 5 Haziran'ı da "Babalar Günü" olarak duyurdular.

Ancak, o günde yapılacak olan konuşmaların başındaki duanın hazırlanması uzun sürdüğünden, programa yetişememe durumu oldu. Ve bu günü, her yıl haziran ayının ikinci pazar gününe aktardılar."

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Geçenlerde Cumhurbaşkanımız Kenan Evren'in, "İlk düzenli ordu ile düşmana karşı kazanılan büyük ve örnek bir zafer" diye sözünü ettiği İnönü muharebelerinin ikincisi olan 2. İnönü Zaferi'nin 63. yıldönümü İnönü Şehitliği'nde törenlerle kutlanmıştır. İnönü Şehitliği hangi ilçe yakınında bulunuyor?

2. 1898 yılında İstanbul'da doğan ve 1944 yılında ölen, "Lüküs Hayat" ve "Deli Dolu" operetlerindeki rolleriyle ününe ün katan büyük Türk tiyatro ve sinema sanatçısının adını ve soyadını anımsayabildiniz mi?

3. Düşmekte olan yağmur damlacıklarında güneş ışınlarının kırılıp yansımasıyla gökyüzünde oluşan yedi renkli, kemer biçimindeki görüntüye gökkuşağı diyoruz. Türkçemizde gökkuşağı sözcüğüyle eşanlamlı 7 sözcük daha vardır. Acaba bunlardan kaç tanesini sayabileceksiniz?

4. Bir trilyon kaç milyardır? Bilyon ne demektir? Bir katrilyon kaç trilyondur? Bir kentrilyon kaç katrilyondur? Biliyor musunuz?

5. Akdeniz'i gerilerde bırakıp Cebelitarık Boğazı'ndan Atlas Okyanusu'na açılınca, birkaç ilginç ada kümesine rastlarız. Örneğin: Maderia Adaları, Kanarya Adaları ve Asor Adaları. Bu saydığımız ada gruplarından ikisi Portekiz'e, biri İspanya'ya bağlıdır. Acaba hangisi hangi ülkeye aittir?

6. İ.Ö. 496-406 yılları arasında yaşamış, Perikles ve Heredotun çağdaşı ve arkadaşları olan ve 123 oyun yazmış bulunan Yunanlı trajedi yazarının adı nedir? (Bu oyunlardan yedisi günümüze ulaşabilmiştir. Antigon ve Kral Oidipus adlı iki oyunu en ünlü olanlarıdır.)

7. "Boyut, uzay, yüzey, çap, yarıçap, kesit, yay, çember, teğet, açı, taban, yatay, düşey, dikey, üçgen, dörtgen, köşegen, eşkenar, ikizkenar, paralelkenar, yamuk, artı, eksi, çarpı, bölü, eşit, toplam, oran, orantı, alan ... vb." sözcükleri dilimize ilk kez kim, hangi tarihte, hangi kitabıyla sunmuştur?

8. A) Uzunluğu 42-52 cm. Sırtı külrengi ve enine çizgili. Birçok türleri olan ve bütün dünyada rastlanan bir kuş türü.
B) Uzunluğu 50-56 cm. Tüyleri kırmızı, beyaz, kahverengi karışık. Avrupa ve Asya'da orman ve çayırlarda yaşayan bir kuş türü.
Pekâlâ, hangisi doğan, hangisi şahin?

9. Geçenlerde yurdumuzun her yanında polis teşkilatının kuruluş yıldönümü törenlerle kutlandı. Acaba polis teşkilatının kuruluşunun kaçıncı yıldönümüydü bu?

10. John Lennon, Paul Mc Cartney, George Harrison ve Ringo Starr'dan kurulu olan ünlü pop müziği topluluğu Beatles, 10 yıl süren beraberliklerinden sonra dağılmışlardı. Acaba hangi yılda dağıldılar?

ülkemizi tanıyalım!

YOZGAT

Yozgat, Anadolu'nun en eski yerleşim merkezlerinden biri olan Bozok Yaylası'nda kurulmuştur. Toprakları tarıma elverişlidir. Orman bakımından zengindir. Yozgat'ta yazlar sıcak ve kuru, kışlar yağışlı geçer. Bitki örtüsü bakımından zengindir. Doğudaki dağ yamaçlarını örten ormanlar, kimi yerlerde eteklere kadar iner. Meşe, gürgen, söğüt ve selviler en çok görülen ağaçlardandır.

BÖLGESİ: Orta Anadolu.
KOMŞULARI: Çorum, Amasya, Tokat, Sivas, Kayseri, Nevşehir, Kırşehir ve Ankara.
İLÇELERİ: Merkez, Akdağmadeni, Boğazlıyan, Çayıralan, Çekerek, Sarıkaya, Sorgun, Şefaatli, Yerköy.
YÜZÖLÇÜMÜ: 14.123 km²
NÜFUSU: 504.433
DAĞLARI: Sarıklı (2.075 m), Çamaklı, Akdağ (2.272 m).
AKARSULARI: Delice Irmak, Yeşilırmak, Çekerek Çayı, Yozgat Çayı.

YOZGAT ADI NEREDEN GELİYOR?

"Yoz" sözcüğü Türkmen dilinde "otlak" anlamında kullanılıyordu. Horasan'dan gelen Çapanoğlu aşireti bu toprakları görünce hemen yerleşmeye karar verdi. Besledikleri tüm hayvanları "yoz"a salıverdi. Daha sonra burayı bırakıp gitmemeye, sürekli olarak kalmaya başladılar. Çadırlarını kurdular, küçük evler yapmaya giriştiler.

Saat Kulesi

Hitit Geyiği

Buraların adına da "otlak kenti" anlamına gelen "Yoz Kant" dediler. Bu sözcük zamanla halkın dilinde "Yozgat" biçimine geldi.

TARİHİ

Yozgat yöresinin tarihi Anadolu'da ilk siyasal birliği kuran Hititler'e kadar uzanır. Hititler çevrede büyük bir uygarlık yaratmışlardı. Hititler'in önemli kentlerinden biri olan Ankuva, bugünkü Yozgat'a 70 km uzaklıkta bulunuyor.

Hititler'den sonra bu bölgede Frigyalılar ve Lidyalılar yaşadılar. Persler, Makedonyalılar, Romalılar ve Kapadokyalılar da sırayla bu yörenin yönetimini ellerinde bulundurdular. Roma İmparatorluğu parçalanırken burası Bizans'ın payına düştü.

XI. yüzyılda Anadolu'nun kapısı Türkler'e açıldı. Bu yöreyi de önce Selçuklu Türkler'i ellerine geçirdiler. Sonra çeşitli Türk beylikleri bu yöreye hakim oldular. İlhanlılar, Uygur Türklerinden Eretnaoğulları ve Anadolu Selçukluları'nın egemenliklerini gören bu topraklar 1398 yılında Yıldırım Beyazıt tarafından Osmanlı topraklarına katıldı. Burası Bozok Sancağı olarak uzun yıllar Osmanlı Devleti'nin bir sancağı durumundaydı. Günümüzdeki Yozgat adını taşıyan kent ise, 1762 yılında Türkmen beylerinden Çapanoğlu Ahmet Bey tarafından kuruldu. Cumhuriyetin ilanından sonra il haline getirildi.

TARİHİ YAPILARI

1) Çapanoğlu Mustafa Paşa Camii 1779 yılında Çapanoğlu Mustafa tarafından yaptırılmıştır. Yanında bitişik olarak Süleyman Bey Camii (1795) vardır. İç Cami ve Dış Cami diye adlandırılmaktadır.

2) Saat Kulesi 1870 yılında Belediye Başkanı Ahmet Tevfikizade'nin özendirmesiyle yapılmıştır.

ÇEVREDEKİ TARİHİ YERLER VE YAPILAR

1) Alişar (Ankuva) Kentin 68 km doğusundadır. Anadolu'daki Hitit İmparatorluğu'nun önemli bir kentidir. Yapılan kazılarda Geç Bronz devri yapıtları, çömlekler ve seramikler ortaya çıkarılmıştır. Hititler'den sonra Frig-

Çapanoğlu Camii

... devrinde de yerleşme yeri olduğu ...şılmıştır.

... Kerkenez- Kentin güneydoğusun... Hitit devrinde yerleşme yeriydi.

FOLKLOR

Orta Anadolu'nun zengin folklora ...p illerinden biri de Yozgat'tır.

Oyunları:

Yörenin oldukça çok sayıda sevi... oyunları vardır. Bunlar içinde ...ğırlama, Tek Ayak, Kamalı, Popbi..., Yerli Gelin ve Cemo" erkeklerin ...unlarındandır. "Akleyli, Allı Turna, Popori, Bebek Oyunu, Bozok, Çevirme Halayı, Çıkrık, Çirçir Halayı, Daban Halayı, Dam Başında Arılar, Fadimem Halayı, Geyik Oyunu, Halkalı Halayı, Hareli Hopbara, Horoz Oyunu, İsmahan, Kabak Halayı, Kara Kuşun Kanadı, Kartal Halayı, Keklik Halayı, Kenan Keri Boz, Kırkçeşme Kıyık Halayı, Kol Oyunu" yörenin sevilen öteki oyunları arasında yer alır.

Giyim-Kuşam:

Kadın giyimi başta fesle başlar. Fes kenarları pullu ve simlidir. Gövdede iç... ve üç etek vardır. Üç eteğin yöresel adı (Entere, şalvar)'dır. Belde gümüş kemer bulunur. Altında üzeri işlemeli, gürün şalı vardır. Çoraplar yün ve ...senlidir.

Erkek giyiminde başta "Kudaz fes" bulunur. Fesin çevresi poşu ile sarılmıştır. Gövdede ise, renkli gömlek, d...me yelek, altta şalvar vardır. Çoraplar yündür. Ayaklarda yemeni bulunur.

Atasözleri:

Kara kazanın yanına varma, karası bulaşır.

Bağı gör üzüm olsun, üzüm yemeye yüzün olsun.

Dek duranın devesi ölmez.

El eli yur, el yüzü...

Kağnım büyük olsun da, öküzüm çekmezse, çekmesin.

Akıllı sayı sayıncaya kadar deli köprüyü geçer.

Sel gider kum kalır.

Bilmeceleri:

Yeşil ile başladım
Sarı ile işledim
Kırmızı ile bitirdim
Dünya aleme yedirdim.

(Kiraz)

Beyaz gömlek giymiş
İyi bilinmez
Arapça söyler dili bellenmez.

(Leylek)

Nazeninim naz gösterir
Ne zaman yanına varsam
Tığlı hançer gösterir.

(Gül)

ÜLKELERİ TANIYALIM

İTALYA

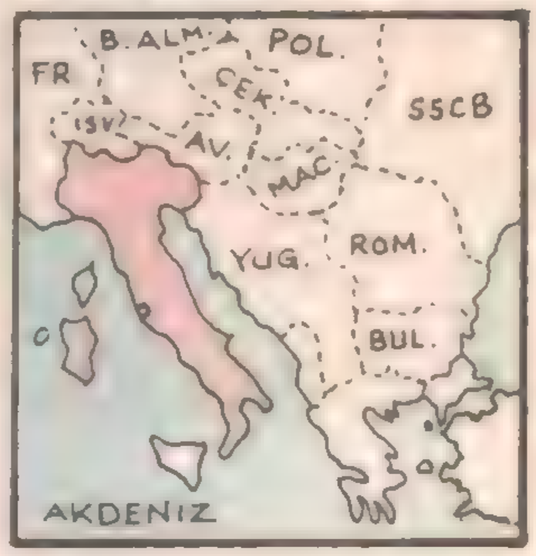

Floransa Katedrali

Portofino

Bir Güney Avrupa devleti olan İtalya, Alplerin güneyinde uzun bir yarımadadır, Sicilya adalarını ve Sardinya'yı içine alır. Başkent Roma'dan başka başlıca kentleri Milano, Napoli, Torino, Cenova, Palermo, Venedik, Triyeste ve Floransa'dır. İtalya, kuzeyde İsviçre ve Avusturya, kuzeybatıda Fransa, kuzeydoğuda Yugoslavya ile sınırlıdır.

İtalya'nın kuzeyi Alplerin güney yamaçlarından oluşur. Bu dağlardaki geçitlerden (Mont-Cenis, Simplon, Brenner vb.) kuzeye ulaşım sağlanır. Alplerin yamaçları güneye doğru alçalarak Po ovasına geçilir. Apennin sıradağları yarımadanın omurgası gibidir. Apenninlerin sağında ve solundaki deniz kıyılarında insanların yerleşmesine elverişli ovalar vardır. Sicilya ve Sardinya adaları İtalya topraklarının % 16'sını meydana getirir.

Ülkenin kuzeyinde kara iklimi hakimdir. Po ovasında kışlar soğuk ve sisli geçer. Atlas Okyanusu havasının etkisiyle yazın boğucu nemli sıcaklar olur.Güneyde, kıyılarda kışlar daha sıcakçadır; Apenninlerde ise aşırı serttir.

İtalya'da tarım da sanayi de gelişmiştir. Tahıl, bağ ve meyve ağaçları tarımı yapılır. Hayvancılığa da önem verilir. Dokuma, otomobil, yazı makinesi, gemi üretilir ve bunların dışsatımı yapılır. İtalya turizm açısından da çok ileri bir ülkedir.

Tarih boyunca İtalya'ya çok sayıda kavimler yerleşmiştir. Burada kurulan Roma İmparatorluğu, Avrupa, Asya ve Afrika'da Roma uygarlığını yaymıştır. Roma İmparatorluğunun çöküşünden sonra birçok küçük krallıklar kurulmuş ve ülke bir ara Avusturya'nın hakimiyetine girmiştir.

İtalya'da cumhuriyetin yeniden yasal rejim olması 10 Haziran 1946 yılına rastlar. İtalya, 2. Dünya Savaşı'nda Almanların yanında yer almış ve yenilmiştir.

İtalyanlar güzel sanatların her dalında çok güzel eserler vermişlerdir. Edebiyat dalında Dante'nin "İlâhi Komedya"sı, Baccacionun "Dekameron"u; resim ve heykel dallarında Leonardo Da Vinci'nin ve Michelangelo'nun eserleri, müzik dalında Verdi'nin operaları; sinema dalında Fellini'nin filmleri vb...

Bilim alanında Hertz dalgalarıyla ilk bağlantıları gerçekleştiren Marconinin elektrik pilini icat eden Galvani ve Volta'nın, ilk atom pilini yapan Enrico Fermi'nin yerleri de çok önemlidir.

İtalya, Rönesans'ın doğduğu ülke olarak da gerçekten büyük ve ilginç bir ülkedir.

YÜZÖLÇÜMÜ:	301.262 km²
NÜFUSU:	56.200.000
BAŞKENTİ:	Roma
DİLİ:	İtalyanca
DİNİ:	Hıristiyanlık
PARASI:	Lİret

ORTAÇAĞ

Ortaçağda Avrupa'yı hastalıklar sarmıştı. Bir salgında nüfusun üçte biri yok olmuştu.

Bazı tarihçiler, Roma İmparatorluğu'nun sonundan Yeniden Doğuş'a (Rönesans) kadar olan 1000'li yılları bir tür "zaman arası" olarak görmüşler ve bu nedenle bu yıllara Ortaçağ demişlerdir.

Romalılar, Avrupa'da düzenli hükümetler kurmuşlardır. Bu durum ortadan kalkınca Avrupa'nın bütün batısına barbarlar yayılmıştır. Vizigotlar, Vandallar ve çeşitli kabileler, Fransa ve İspanya'da büyük zararlara, yıkıntılara neden olmuşlardır. İngiltere'de yaşayanlar, Almanya'dan gelen Anglo Saksonlar'ın; M.S. sekizinci yüzyılda da İskandinavya, Vikingler'in saldırılarına uğramışlardır. Bu saldırılarda, köyleri ve çiftlikleri yakmışlar, buralarda yaşayan insanları ya soyup öldürmüşler ya da esir alarak götürmüşlerdir. Bunlardan başka Hıristiyan manastırlarına da saldırıp rahipleri öldürmüşlerdir.

Halk; köylerde manor (malikane, yurtluk) sahibi lordların koruması altında yaşıyordu. Buna feodal yönetim adı verilmişti. Köylüler, bir savaş çıktığı zaman onların askeri komutanlığını da yapan lordun topraklarında çalışıyorlardı. Soylular da krallara ya da düklere bağlanmışlardı. Kralın korumasına ve toprak olarak verdiği armağanlara karşılık soylular da bir savaş durumunda ona asker sağlıyorlardı.

Haçlı Seferleri (1096-1272)

1095 yılında Papa Urbanus II, Avrupadaki bütün Hıristiyan şövalyeleri Kudüs ve Kutsal Topraklar'ı Müslümanlardan almak için savaşa çağırdı. İlk Haçlı Seferi'nde Hıristiyanlar, Kudüs'ü almışlar (1099) ve burada bir krallık kurmuşlardır.

Türklerin yeniden Kutsal Topraklar'a egemen olması ve Selahaddin Eyyubi'nin Kudüs'ü geri alması (1187) sonucu 200 yıl süresince Kutsal Topraklar'ı kurtarmak amacıyla sekiz Haçlı Seferi düzenlenmiştir.

Din adamlarının, savaş sevenlerin, servet ve toprak peşinde koşanların ve çapulcuların katıldığı Haçlı Seferleri'nde, sonunda zafer daima Türklerin olmuştur.

Üstte: 1348'de Avrupa'ya, bir adı da Kara Ölüm olan salgın hastalık Çin'den gelmiştir. Bunun nedeni, farelerde bulunan pirelerin taşıdığı bir virüstü. Bu salgın sonunda, Avrupa'da yaşayan insanların üçte biri ölmüştür.

Yukarıda: Baycux (Bayö) denilen bu duvar halısında, 1066'da Normanların İngiltere'yi işgal etmelerini anlatan resimlerden bir bölümü görünmektedir. Bunlar, feodal yaşamla ilgili bilgiler veren en iyi belge örnekleridir.

Kuşkusuz, lorda bağlı olanların, ona karşı tam bir itaat göstermeleri ve sadık olmaları gerekiyordu. Lorda bağlı olanlardan herhangi birinin yeminini bozması, sadakatine aykırı bir davranışta bulunması ya da bir zarar vermesi çok büyük bir suç sayılırdı. Bunlardan birini işleyen bir kimse artık "felon" denilen bir tür suçlu kişi olarak görülürdü.

Her ne kadar köylüler, lordların koruması altında bulunmuşlarsa da bu onların rahat ve kolay bir yaşam sürdükleri anlamına gelmemiştir. Bunlar çoğunlukla pis ve korkunç, ağıl gibi yerlerde yaşıyorlardı. Çok çalışıyorlar, bazen yeteri kadar yiyecekleri, ısınmak için odunları bulunmuyordu.

İnsanlar çok sık yıkanmadıkları için her yanı pislik ve hastalık sarmıştı. Ortaçağ kentleri sağlık kurallarıyla ilgileri bulunmayan yerlerdi. Bu bakımdan milyonlarca insanın ölümüne yolaçan birçok hastalık meydana geliyordu. En büyük ve en kötü veba (Kara ölüm) salgını, Avrupa'da 1347 ve 1351 yılları arasında olmuştur. Bu salgında 1.000 kadar köy boş kalmış ve tahminlere göre bu süre içinde Avrupa nüfusunun üçte biri yok olmuştur.

Yukarıda: Ortaçağ'ın her kent ve kasabasında savunma amacıyla yapılmış bir şato bulunurdu.

Solda: Kral John Magna Carta'yı (Magna Karta) 1215'de imza etmiştir. Bu belge onun yetkilerini önemli ölçüde azaltmıştır. Magna Carta halkın kişisel dokunulmazlığını, haklarını ve İngiliz demokrasisinin temelini oluşturan bir anayasa belgesidir.

Bu korkunç hastalıkların meydana gelmesi ve gerekli olan sağlık koşullarına uyulmaması nedeniyle Ortaçağ'da yaşam süresi oldukça kısa idi. O zamanlarda 40 yaşlarında olan bir insana ihtiyarlamış gözüyle bakılıyordu. Saldırılar, savaşlar ve hastalıklar karşısında Roma Katolik Kilisesi, Avrupa'nın aydın yaşamının koruyuculuğunu yapmış, felsefe, tarih ve Latince konularında yapılan çalışmalar manastırlarda sürdürülebilmiştir. Sanat, kilise süslemeleri için yapılan çok zengin tasvirlerle korunmuştur.

dünya öykülerinden örnekler

KÜÇÜK SUSİN'İN KORKULARI

Yazan: MIGUEL DE UNAMUNO

Çizen: Niyazi YOLTAŞ

DADISI, AZ ÖNCE RASLADIĞI BİR EMİRERİ İLE ÇENE ÇALARKEN, KÜÇÜK SUSİN BİRAZ ÖTEDE ÇAMURDAN KULELER YAPMAKLA MEŞGULDÜ.

TA İLERDE PARLAK BİR ŞEY GÖRMÜŞTÜ. SUSİN PARLAK IŞIĞI GÖRDÜĞÜ AĞACIN DİBİNE GELİNCE YERDE ÇAKIL TAŞLARI ARASIN-DA MİNİK BİR CAM PARÇASI BULDU...

AZ SONRA AYAĞA KALKARAK ÇAMURLU ELLERİNİ YENİ ELBİSESİNE SİLDİ VE GÖZLERİNİ UZAKLARA ÇEVİRDİ.

AMA O NE?.. KÜÇÜK SUSİN'İN YÜZÜ BİRDEN SARARDI, BACAKLARI TİTREMEYE BAŞLADI, BOĞAZINDA BİR KORKU DÜĞÜMLENDİ...
İŞTE ORADA KOCAMAN BİR KÖPEK DURUYOR VE İRİ GÖZLERİYLE SUSİN'E BAKIYORDU...

AZ SONRA KÖPEK KALKIP SUSİN'E DOĞRU YÜRÜMEYE BAŞLADI. ZAVALLI ÇOCUK ÖYLESİNE KORKU İÇİNDEYDİ Kİ, KAÇMAYA YELTENİNCE TÖKEZLENİP YERE YUVARLANDI. İRİ KÖPEK ONA YAKLAŞTI, YAKLAŞTI VE KOKLADI...

SUSİN NEFES ALMAKTAN BİLE ÇEKİNİYORDU... YARI KAPALI GÖZLERİYLE BAKMAYA CESARET EDİNCE ŞAŞIRDI. KOCA KUYRUĞUNU KAYITSIZCA SALLAYAN KÖPEK YAVAŞ YAVAŞ ONDAN UZAKLAŞIYORDU...

PARCO

SUSİN BİRDEN DOĞRULUP ETRAFINA BAKINDI, İŞTE YİNE YALNIZDI VE ŞU YANDA KOCA BİR SU BİRİKİNTİSİ PARLIYORDU.

BİR ANDA KÖPEĞİ UNUTARAK SU BİRİKİNTİSİNE KOŞTU VE BULDUĞU BİR TAŞI SUYA ATTI. BİR TANE DAHA... ARDINDAN ELİNE BİR SOPA ALARAK ŞAP ŞAP SUYA VURMAYA KOYULDU... AZ SONRA DA...

...KENDİSİ SUYUN İÇİNE GİRDİ... MİNİK AYAKKABILARI ISLANMIŞTI!..

O ZAMAN BİR YARAMAZLIK YAPTIĞINI FARKETTİ VE BİR ÇIĞLIK ATARAK BİR AĞACIN GÖVDESİNE SARILDI.

FAKAT EYVAH!.. İŞTE İLERDEN KOCA BİR İNEK KENDİSİNE DOĞRU GELİYORDU. İNEK ÖYLESİNE KOCAMANDI Kİ, GÖVDESİ TÜM GÖKYÜZÜNÜ KAPATIYORDU... SUSİN KORKUDAN KENDİNİ YERE ATMAK ÜZEREYDİ Kİ...

İNEK GELDİ GELDİ VE YANINDAN GEÇİP GİTTİ...

İŞTE O ZAMAN KÜÇÜK SUSİN İÇİNDE BİR BOŞLUK HİSSETTİ. ETRAFINA ŞAŞKINLIKLA BAKINDI. DADI NEREDE İDİ ACABA ?..

YOLDAN ADAMLAR GEÇİYOR-DU AMA HİÇBİRİSİ BABASI DEĞİLDİ. SAKIN BUNLAR ÇOCUKLARI TORBAYA DOL-DURAN UMACILAR OLMASINDI...

AĞLAMAYA BAŞLADI VE GÖZYAŞLARI ARA-SINDAN SİSLER İÇİN-DE BİR ADAMIN KEN-DİSİNE YAKLAŞMAKTA OLDUĞUNU FARKETTİ.

BU BİR POLİSTİ...

KALBİ KORKUYLA ÇARPAN SUSİN GÖZLERİNİ YUMDU. BU TEHLİ-KENİN DE ÖNCEKİ-LER GİBİ GEÇİP GİTMESİ-Nİ DİLİ-YORDU... AMA HAYIR, İŞTE ELİNE BİR PEN-ÇE YAPIŞ-MIŞTI BİLE...

AĞLAMA KÜÇÜK, HAYDİ GEL DE BABAYI ARAYALIM...

SUSİN'İN ÖNÜNDE CENNETİN KAPILARI AÇILMIŞTI SANKİ... POLİS, BABA'DAN SÖZEDİYORDU.

- SÖYLE BAKALIM SEN KİMİN OĞLUSUN?.
- BABAMIN!
- BABAN KİM ?
- BABA...
- PEKİ, HANGİ BABA ?

BU DA NE GARİP AMCA? SANKİ DÜNYADA BİRÇOK BABA VARMIŞ GİBİ SORUYOR...

- NEREDE OTURUYORSUNUZ?
- EVDE!.
- EV NEREDE?
- BABANIN YANINDA...

O SIRADA SUSİN, DADISININ HIŞIMLA KENDİLERİNE DOĞRU YAKLAŞMAKTA OLDUĞUNU GÖRDÜ... BU TEHLİKE ÖNÇEKİLER GİBİ DÜŞÜMSÜ DEĞİL, TAM ANLAMIYLA GERÇEKTİ. ÇOCUK YENİ BİR KORKU İLE POLİSİN BACAKLARINA SARILDI.

AH ŞİMDİ KÜÇÜLÜP KÜÇÜLÜP TE POLİS AMCANIN CEBİNE GİREBİLSEM...

SUSİN BİR ANDA KENDİSİNİ DADININ KOLLARINDA BULDU. AZ ÖTEDE DE DADININ ŞAPLAĞI POPOŞUNUN ÜSTÜNE İNİVERDİ...

SANA KAÇ KERE YANIMDAN AYRILMA DİYE TEMBİH ETMİŞTİM HINZIR YUMURCAK...

ÇOCUK ACI ACI HAYKIRDI. BU KEZ DADIŞI ACIYIP ONU ÖPMEYE BAŞLADI...

AĞLAMA SUSİN, SUSARSAN SANA ÇİKOLATA ALIRIM...

NİYAZİ YOLTAŞ

SUSİN ÇİKOLATANIN HATIRI İÇİN AĞLAMAYI KESTİ.

EVE GELDİKLERİNDE KENDİSİNİ BABASININ KUCAĞINDA BULUNCA, BAŞINDAN GEÇENLERİ, KÖPEĞİ, İNEĞİ, DADININ ŞAPLAĞINI ANIMSAYIP YENİDEN AĞLAMAYA KOYULDU.

AZ SONRA DA UYKUYA DALIP TÜM KEDERLERİNİ SİLDİ SÜPÜRDÜ. YAĞMUR VE FIRTINADAN SONRA GÜVENLİ BİR LİMANA KAVUŞMAK NE KADAR DA GÜZEL BİR ŞEYDİ...

SON

EL BECERİLERİ

DEV TIRTIL

Gerekli Malzeme

Eski bir telefon rehberi
Sicim
Yorgan iğnesi
2 büyük düğme
Bir karton parçası
Pergel

Telefon rehberinin sayfalarını üçer üçer koparıp kartonun üzerine koyunuz. Pergelinizle çapı 3 cm. olan daireler çizerek bu daireleri makasla kesiniz.

Yorgan iğnesine sicimi geçirerek, daire şeklindeki kâğıtları merkezlerinden delerek sicime geçiriniz.

Ortalara geldikçe dairenin çapını azar azar büyütünüz. Daha sonra uçlara geldikçe dairenin çapını gene azar azar küçültünüz. En sonunda sicimin iki ucuna birer düğme bağlayınız. Her boy daireden en az 18 tane kesiniz. Tırtılınızın boyunu istediğiniz kadar uzun yapabilirsiniz.

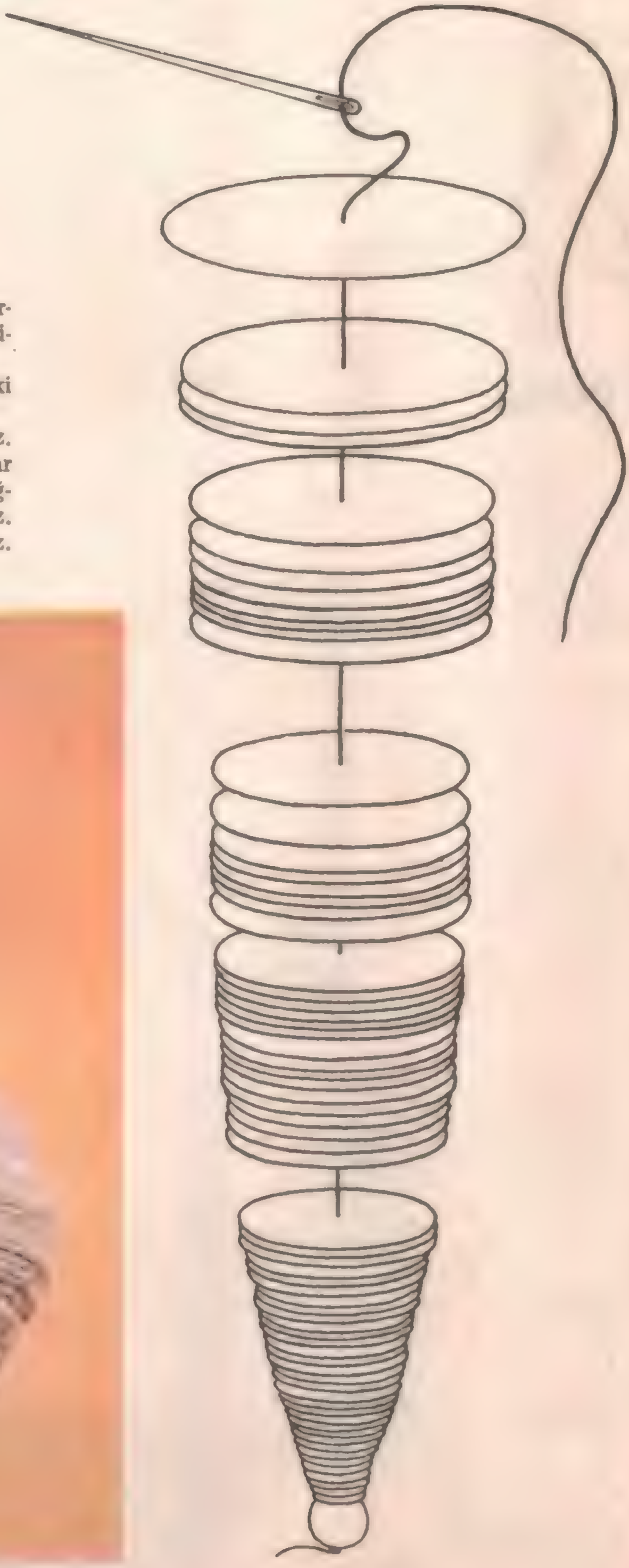

Pul

Kemal Aziz VERSAN

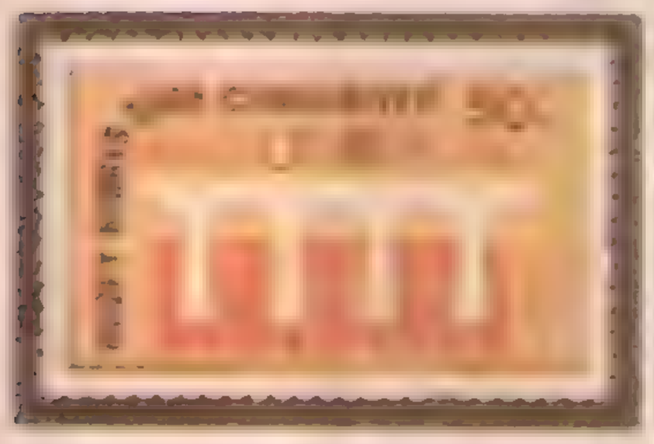

KUZEY KIBRIS
TÜRK CUMHURİYETİ
EUROPA CEPT SERİSİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, EUROPA CEPT kuruluşunun 25. yıldönümü nedeniyle, biri 50, diğeri 100 lira değerinde iki pulu 30 Mayıs 1984 günü çıkarmıştır.

Pulların çıkarıldığı Posta Dairesi tarafından hazırlanan çok güzel ilk gün zarfları özel damgayla damgalanmıştır.

LIECHTENSTEIN
OLİMPİYAT SERİSİ

Los Angeles Olimpiyat Oyunları dolayısıyla, Liechtenstein Posta İdaresi, Mayıs'ta üç puldan oluşan bir pul serisi çıkardı. Pullar, Liechtenstein'ın bu olimpiyatlara katılacakları spor dallarını göstermektedir.

TÜRK KARA
KUVVETLERİNİ
GÜÇLENDİRME
VAKFI

Ocak, şubat ve mart aylarında, aşağıdaki posta merkezlerinde, Türk Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın 10. yılı dolayısıyla "Ordular Ulusunun Desteği ile Güçlenir. Türk Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı" yazısını taşıyan bir flâm kullanıldı:

Ulus/Ankara Posta Merkezi, Kızılay/Ankara Posta Merkezi, Sirkeci/İstanbul Posta Merkezi, Beyoğlu/İstanbul Posta Merkezi, Pasaport/İzmir Posta Merkezi.

KUZEY KIBRIS TÜRK
CUMHURİYETİ
1984 PROGRAMI

(1) Europa Cept 1984. 30 Mayıs 1984. Nominal değer: 150 lira. Tirajı: 350, 000. Pul adedi: 2.

(2) Los Angeles Olimpiyat Oyunları. 19 Haziran 1984. Nominal değer. 100 lira. Tirajı. 200.000. Pul adedi: 3.

(3) Kıbrıs Barış Harekâtının 10. Yılı. 20 Temmuz 1984. Nominal değer: 65 lira. Pul adedi: 2.

(4) Orman Konulu Anma Pulu. 20 Ağustos 1984. Nominal değer: 65 lira. Tirajı: 150.000. Pul adedi: 1.

(5) Tablolar. 21 Eylül 1984. Nominal değer: 50 lira. Tirajı: 150.000. Pul adedi: 2.

(6) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 1. Kuruluş Yıldönümü. 15 Kasım 1984. Nominal değer: 350 lira. Tirajı: 250.000 tam seri. Pul adedi: 4.

OLİMPİYAT OYUNLARI

Lüksemburg P'TT idaresi, Los Angeles Olimpiyat Oyunları için, eski olimpiyat oyunlarından esinlenerek 10 frank değerinde bir pulu 7 Mayıs 1984 günü çıkardı.

BİLMECE BULMACA EĞLENCE !

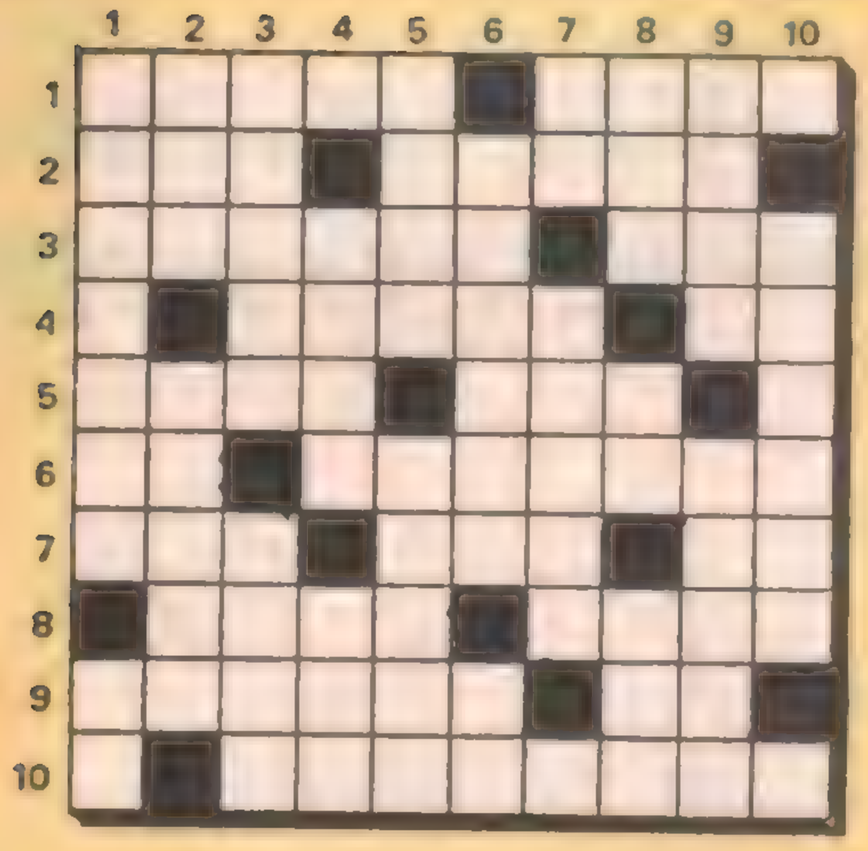

SOLDAN SAĞA: 1- Öğrencilere verilen ve her dersten aldıkları notları gösteren belge.. Bir ay adı, 2- Büyük.. El veya ayağın sürekli sürtünmelere uğrayan noktalarında oluşan deri sertleşmesi, 3- Son derece uyuşuk ve tembel olan.. Suriye'nin başkenti, 4- Sürü halinde yaşayan yabani bir hayvan.. Numara'nın kısa yazılışı, 5- NAMZET ile eşanlamlı bir sözcük.. Selin bıraktığı kumlu, çamurlu toprak, 6- Bir nota.. İnsanın çocukluğunda evindekilerden öğrendiği lisan, 7- Çocuğu olan kadın (veya yavrusu olan hayvan).. Boğa güreşindeki bağırış.. Yabani hayvanların kendilerine yuva edinip barındıkları kovuk, 8- Bir malın belli sürede sağladığı gelir.. İtalya'nın başkenti, 9- Çalım, kendini büyük gösterme ve gurur.. Bir nota 10- Genellikle kapıların dışına veya içine konulan, katlanır ve taşınır çerçeveli perde.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Para biriktirmek için kullanılan ve ancak kırılarak veya anahtarla açılarak boşaltılabilen özel yapılmış kutu.. İnsanlara yararlı bir hayvan, 2- Bir erkek adı.. Yeryüzünün buyük kısmını kaplayan engin su kitlesi, 3- Rus dili.. Siyah tenli, 4- Sert ve iri taş kütlesi.. LAKİN veya FAKAT anlamında bir kelime, 5- Kedi, köpek yavrusuna verilen bir ad.. Senetleri, sözleşmeleri, vekâletnameleri hazırlayan veya sicile geçirmek suretiyle bunları inanılır hale getiren resmi sıfatlı kimse, 6- SERMAYE ve KAPİTAL ile anlamdaş olan bir sözcük.. Tava'nın ilk hecesi, 7- Notada duraklama zamanı.. Bir toplulukta veya harekette önder olan kimse, 8- Bir mevsim.. Bir sıfat eki.. Evin bir bölümü, 9- Asya'da bir ülke.. Turunçgillerin tadı ekşi olanı, 10- Eti yenilen ve karaciğerinden 'balıkyağı'' çıkarılan iri bir balık.

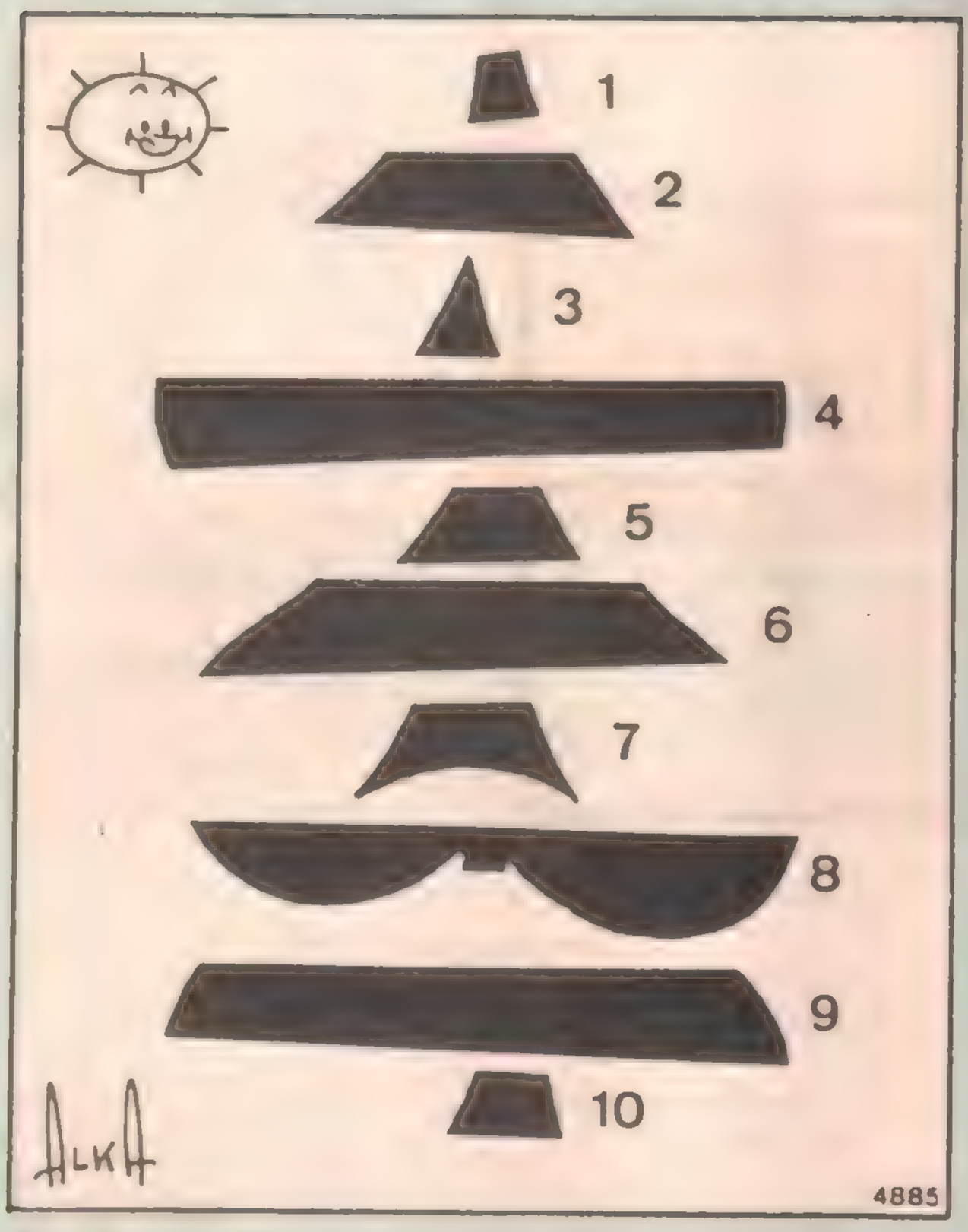

PİK ASI – İskambil kâğıtlarından birini 10 parçaya makasla kesmişler. Bu bir pik ası yani karamaça birlisi. Parçaları sıraya sokarak birliyi yeni baştan oluşturur musunuz?

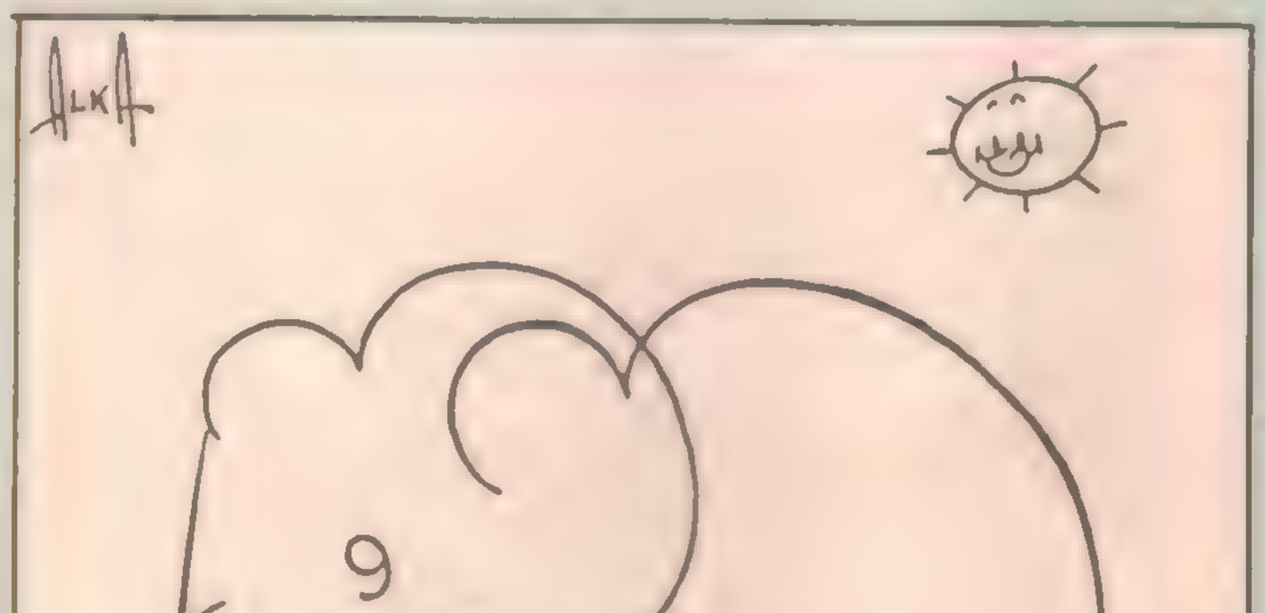

FİL – Ormanda dolaşan bu fil ne sevimli değil mi? Acaba kaç yaşındadır bu fil? Filin yaşını bulmak için resmi oluşturan rakamları toplamanız gerekir.

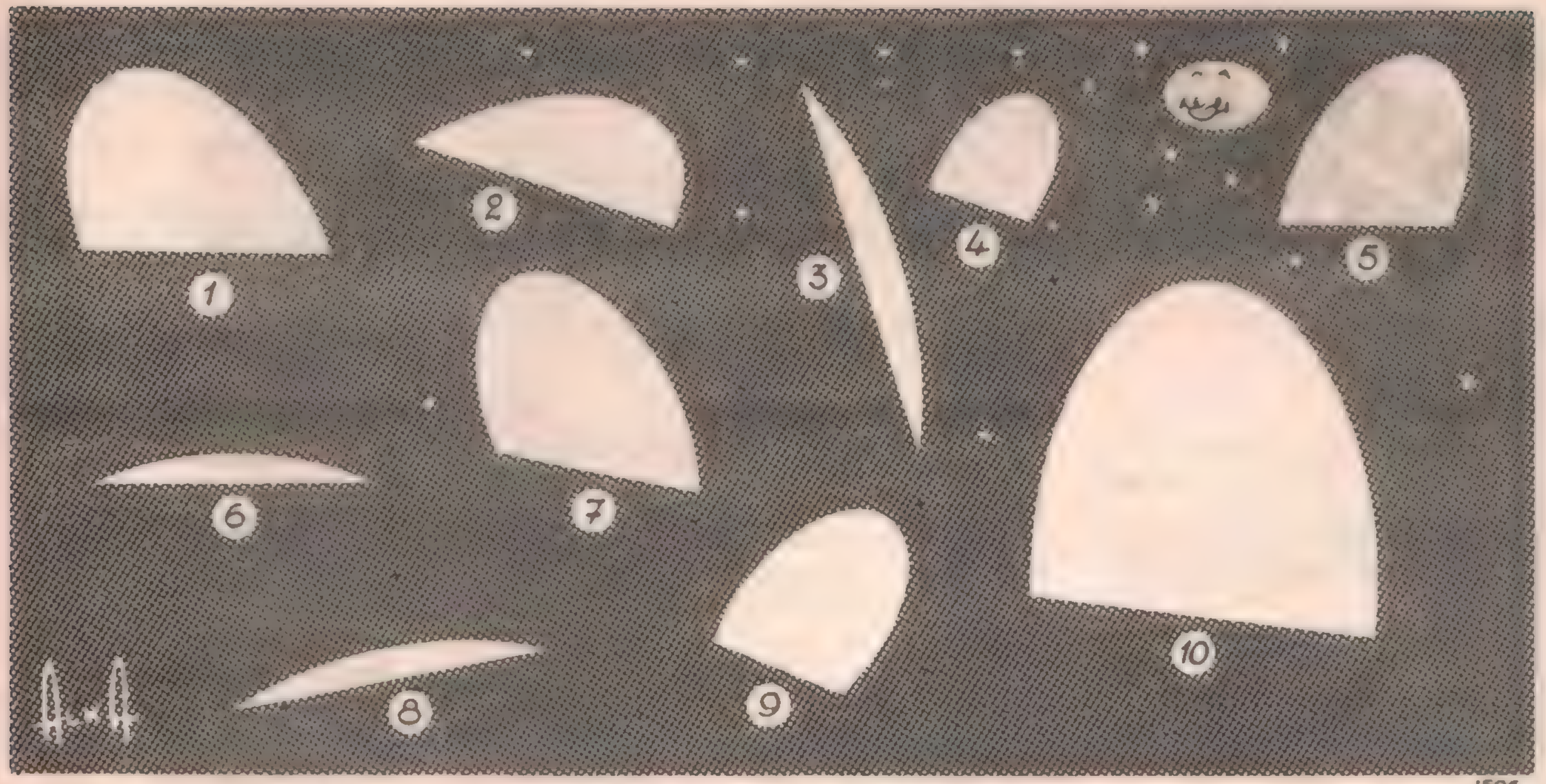

1596

GÖZÜNÜZE GÜVENİYOR MUSUNUZ? – Resimde on yay biçimde çizim var, bunlar düz bir çizgiyle kesilmiş. Resme dikkatle bakınız. **1. En uzun düz çizgi (kiriş) hangisidir? 2. İki aynı boyda olan kiriş hangisidir?**

BİLMECELER

Ala bakar, mora bakar,
Oturmuş bakla satar
Baklanın kilosu kaça dedim,
Çıldır çıldır yüzüme bakar.
(KURBAĞA)
SANEM ŞEHRİBANOĞLU/
Van

Dört tarafı karanlık
Dolaştım Hint'te, Çin'de
Ben Dünya'yı öğrendim
Bir zindanın içinde. (ŞİNEMA)
SERPİL DURNA/
Akçaabat-Trabzon

Dört ayaklı fil
Aklın varsa bil (MASA)
HASAN DURSUN/
Tonya-Trabzon

Ektim nohut,
Bitti söğüt,
Yaprağından dut,
Kendisi armut (PAMUK)
EBRU SERİN ve
HATİCE GÖKSÜ/Gölbaşı-
Adıyaman

Göğe bakar cadı gibi,
Dam üstünde kadı gibi. (BACA)
SEVİNÇ ÇAKIR/Gümüşhane

O benim içimde,
Ben onun içindeyim (AHŞAP)
NURETTİN GÜLTEKİN/
Batı Almanya

YUNUSUN ARKADAŞI — Bir yunus yarış yapıyor ama acaba kimle? Bunu bilmek için 1'den başlayarak 51'e kadar noktaları birleştirmek gerek.

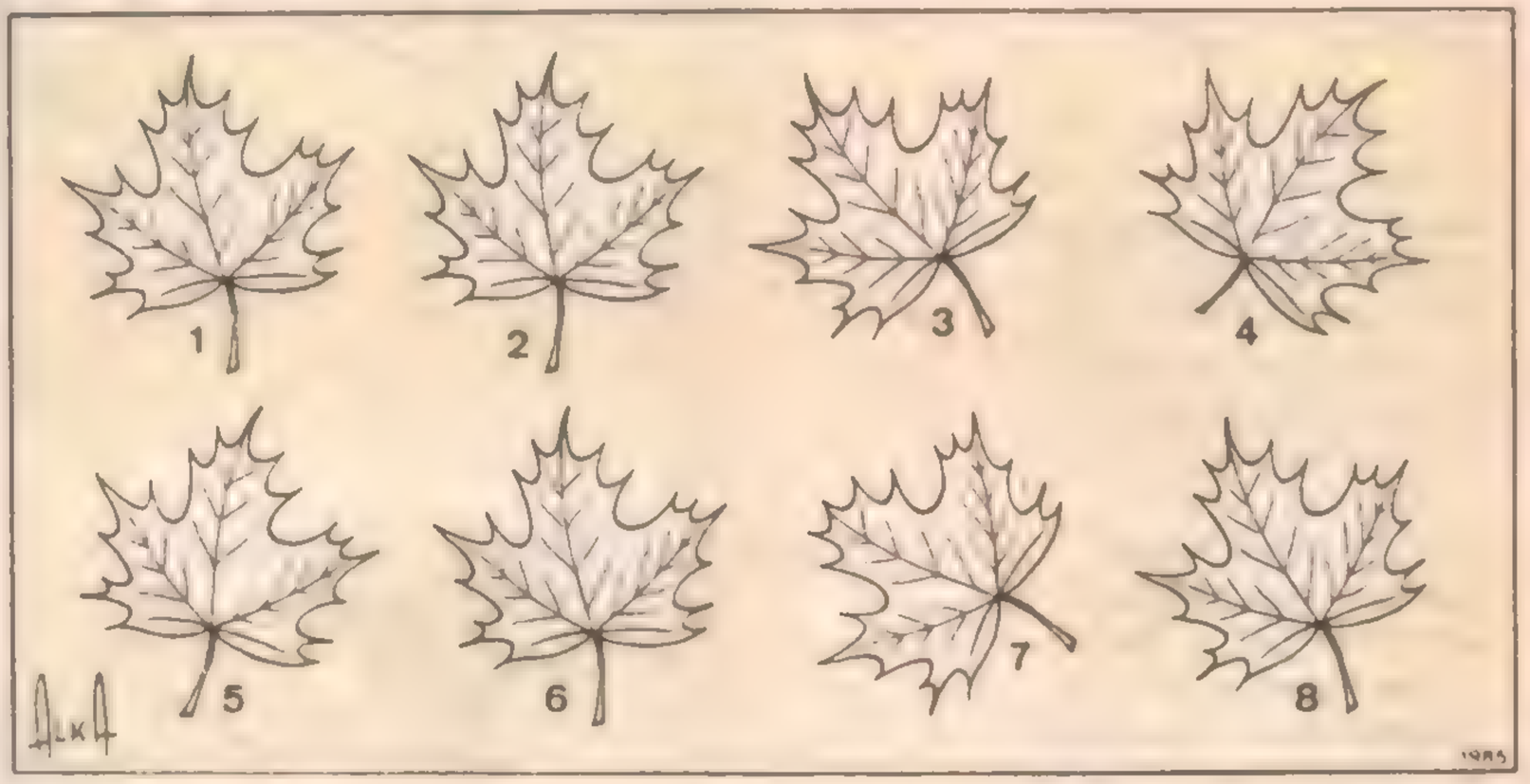

YAPRAKLAR — Resimdeki tüm yapraklar birbirine çok benziyorlar ama, aralarında üç tanesi değişik. Değişik olan yaprakları buldunuz mu?

SİZİN SAYFANIZ

VATANIM

Çoktandır ayrıyım vatanım
senden
Çok çektim şu gurbet elden
Geldikçe aklıma toprağın, taşın,
Akıyor gözümden kanlı yaşım.

Artık dönmek istiyorum vatanım
sana,
Yaramaz bu zalim eller bana
Bitsin bu hasretlik, zulüm gayri
Yaşanmıyor vatanım senden ayrı.

Cennettir vatanımın her yeri,
Kalamam artık senden geri,
İnanmam kimsenin yalan lafına
Değişmem vatanım seni dünya
malına.

SABAHATTİN ATMACA/
Köln-Batı Almanya

SERÇE

Bahçemizde bir armut var
Onu yerken küçük kurtlar
Hemen serçe: "Olmaz!" dedi
Kurtları hep yuttu, yedi
O vakitten beri artık
Ekmeklerden kalsa artık
Serçelere yediririm
Çok severim serçeleri
Onun küçük pençeleri
Ağaçlara yardımcıdır;
Ne sevimli bir avcıdır

REMZİ KAYA/
Horasan-Erzurum

KARDAN ADAM

Yaptığımız kardan adam
Güler yüzlü, pek babacan
Başında bir hasır şapka,
Gözleri var nokta nokta.
Ya o uzun havuç burun
Şöyle yakına buyurun,
El sıkışın siz onunla.
Gerçi biraz soğuk ama
Kalbi sıcaktır daima
Size içtenlikle bakar
Konuşacak adam arar.
Adı onun Sayın Mıstık
Bir de yese fındık fıstık.
Doğrusu çok hoş olurdu
Boş durmaktan kurtulurdu.

ÖZGÜL AYDIN/
Batı Almanya

FIKRALAR

ÇİMEN

Bir gün tabiat dersinde öğretmen Ali'ye sordu: "Çimen neye denir?" Ali arkadaşlarına baktı ve hemen cevabı verdi: "Çimen toprağın bıyığıdır!" dedi.

SANEM ŞEHRİBANOĞLU/Van

ARADAKİ FARK

Öğretmen sordu "Söyle bakalım Şadan, şimşekle elektrik arasında ne fark vardır?"

Çocuk hemen cevap verdi: "Şimşek bedavadır efendim".

BİROL ŞAHİN/Pendik-İstanbul

HİMALAYALAR

Çocuk babasına sormuş: "Baba Himalaya Dağları nerede?"

Babası dalgınlıkla cevap vermiş. "Annene sor, belki bir yere koymuştur."

HÜSEYİN AYGİN/Oltu-Erzurum

SİZE DE YOK

Belma'nın elleri, ağzı, üstü başı tatlı içinde kalmıştı. Annesi onun bu halini görünce, soğumaya bıraktığı kompostoyu hatırladı. Çirkin davranışından ötürü onu azarladı:

- Artık sana sofrada komposto yok.

- Size de yok anneciğim. Ben hepsini içtim.

AYSUN YÜKSEL/
Lüleburgaz-Kırklareli

NEYMİŞ?

Bir köylü papağancının önünden geçerken bir papagan gördü. Hayranlıkla baktı, baktı...

Papağan dayanamadı ve sordu.

- Ne bakıyorsun öyle?

Köylü hemen kendini toparladı.

- Affedersiniz efendim, ben sizi kuş sanmıştım da!

TÜMAY TOKCAN/Aydın

BIRAK

Derenin üzerine köprü yapıyorlarmış. İnşaat ustası, yanındaki arkadaşına ipin bir ucunu tutturmuş, öbür ucunu beline bağlayarak boşlukta sarkarak iş yapıyormuş. Arkadaşına:

- Ben sana bırak demeden sakın bırakma, demiş.

O sırada deredeki bir kurbağa "Bırak, bırak!" diye bağırmış. Arkadaşı da ipi bırakmış ve adam dereye düşmüş.

HANIM IŞIK/Batı Almanya

ÖNEMLİ DEĞİL

Tren sarsılarak süratle gidiyordu.

Pencere yakınında oturan kadın, üstündeki bagaj yerinde duran valizin, neredeyse başına düşmek üzere olduğunu gördü.

- Bu valiz kimin? diye sordu.

Öteden bir adam.

- Benimdir hanımefendi, dedi.

- Öyleyse lütfen düzeltiniz, neredeyse başıma düşecek.

- Ziyanı yok efendim, dedi adam. İçine kırılacak bir şey koymamıştım.

MUZAFFER UZUN/
Karabük/Zonguldak

DERE

MAZLUM ULUYOL/Varto-Muş

MEKTUP ARKADAŞI

Genel Konularda

M. CAN YARDIMCI (16)
Hürriyet Mah. Ofis Cad.
No. 152
Emirdağ/AFYON

SEVGİ AKÇIN (14)
Stations Straat 9
4001 cc Tiel
HOLLANDA

ŞADAN ŞİLEN (16)
Kemalpaşa Cad. No. 19
Urla/İZMİR

FAİK SAYIN (16)
Camiatik Mah. Acar Sok.
No. 13
Urla/İZMİR

ŞAFAK ALİBABA (15)
22. Alibaba Mah.
Hamitköy-Lefkoşe
KUZEY KIBRIS TÜRK
CUMHURİYETİ

MÜNEVVER KAŞIKÇI
(15)
Ernst - Reuter Str - 20
8700 Würzburg
BATI ALMANYA

BÜLENT ÇELİK (8)
Cedid Mah. Hakkari Sok.
No. 1
SAMSUN

ÇİĞDEM SAFRAN (11)
B/2 Blok Kat: 2 Daire: 20
Tozkoparan/İSTANBUL

SİBEL KAYHAN (15)
Çayıralan Lisesi
Sınıf 4-B No. 349
Çayıralan/YOZGAT

ABDULLAH KESKİN
(15)
İnönü Mah. Mudurnu Cad.
No. 208
Akyazı/SAKARYA

NESLİHAN HAZIRLAR
(11)
Cumhuriyet Mah. Camcı
Sok. No. 25
Reyhanlı/HATAY

BELGİN PALA (15)
Dimvadersgatan - 39
41737 - Göteborg
İSVEÇ

AYNUR KARADEMİR
(16)
Ruhrorter Str 80
4100 Duisburg 1
BATI ALMANYA

BALONCU — BELKIZ GÖRAL/Çatalca-İstanbul

MEHTAP BOYACI (13)
Bayburt Ortaokulu
2-B Sınıfı No. 70
BAYBURT

SELDA TÜRKELLİ (14)
1298 Sok. No. 39/A
Bergama/İZMİR

ALEV YILMAZ (16)
ELİF SARI (16)
Taunus Str. 71
6392 Neu-Anspach 1
BATI ALMANYA

DİLEK DOĞRUER (14)
Merkez Subay Loj., C-Blok
No. 5, Kat. 3
KARS

ÖZLEM MUTLU OĞAN
(8)
Devrim İlkokulu 2/A-860
Kuşadası - AYDIN

SERAP OĞAN (11)
Kaya Aldoğan Lisesi
1-D — 479
Kuşadası - AYDIN

ASUMAN YILDIRIM (13)
ASUDE YILDIRIM (10)
34. Sok. No. 16
Balgat - ANKARA

HÜSEYİN ŞİMŞEK (13)
Camikebir Mah. Mehmet
Efendi Sok. No. 23
Bolayır - GELİBOLU

Pul ve Kartpostal Konularında

ZEYNEP İNDERE (13)
Beytepe Mah. Beytepe Sok.
No. 72
Beypazarı/ANKARA

CENGİZ ÇABALAR (10)
2. Cad. Özen Apt.
No. 61/3
Bahçelievler/ANKARA

ALİ ŞAHİN (16)
Larchenweg 1
4320 Hattingen
BATI ALMANYA

Spor Konusunda

EYÜP AKBABA (15)
Achilles - Str 93
Hengo ov/HOLLANDA

HÜSEYİN AKCAN (15)
Breite Str 89/A
3200 Salzgitter 51
BATI ALMANYA

YANITLAR

GENEL YETENEK TESTİ

1/C, 2/C, 3/D, 4/D 5/B, 6/C, 7/B, 8/C, 9/C 10/A 11/B, 12/C, 13/C, 14/C, 15/B, 16/B, 17/B, 18/A, 19/D.

DENEKTAŞI

1. Bozöyük, 2. Hazım Körmükçü, 3. Alkım, ebekuşağı, ebemkuşağı, eleğimsağma, hacılarkuşağı, yağmurkuşağı, alaimisema, 4. 1 trilyon - 100 milyar, Bilyon - Milyar, 1 katrilyon - 1 milyon trilyon, 1 kentrilyon - 1000 katrilyon, 5. Asor Adaları (Portekiz), Madeira Adaları (Portekiz), Kanarya Adaları (İspanya). 6. Sofokles, 7. Atatürk - 1936 - 1937 kışında; "Geometri" adlı kitap, 8. A) Doğan, B) Şahin, 9. 139, 10. 1970.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1- Karne, ekim, 2- ulu, nasır, 3- miskin, Şam, 4- çakal, No, 5- aday, mil, 6- re, anadili, 7- ana, ole, in, 8- irat, Roma, 9- azamet, do, 10- paravana.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Kumbara, at, 2- Ali, deniz, 3- Rusça, arap, 4- kaya, ama, 5- enik, noter, 6- anamal, ta, 7- es, lider, 8- kış, li, oda, 9- İran, limon, 10- morina.

PİK ASI

Parçaların sırası: 3.5.2.6.9.4.8.1.10.7.

FİL

Filin yaşı 44.

GÖZÜNÜZE GÜVENİYOR MUSUNUZ?

1. En uzun kiriş 3 No.lu olandır, 2. Kirişlerden 2 ve 6 No.lu olanlar aynı boydadır.

YUNUSUN ARKADAŞI

Balina

YAPRAKLAR

No. 4'ün sapı kısa, No. 5'de damarlardan biri eksik ve No. 7'nin ucu kopmuş.

SPOR

Olimpiyat Oyunları

NURHAN AYDIN

Amatör sporcular için şüphesiz dünyanın en büyük spor şöleni, dört yılda bir yinelenen olimpiyat oyunlarıdır.

Birincisi 1896 yılında Atina'da gerçekleştirilen Modern Olimpiyat Oyunlarının yirmi üçüncüsü temmuz ayı içinde Los Angeles'de düzenlenecektir. Modern olimpiyatların yaratıcısı olarak, ünlü Fransız spor adamı Baron Pierre de Coubertin kabul edilmektedir. Bununla birlikte olimpiyat oyunları fikri XIX. yüzyıl içinde Avrupa'da birçok ülkede canlanmıştır. Ancak olimpiyatların kaynağı M.Ö. VIII. yüzyıla kadar dayanmaktadır.

Eski Yunan'da yapılan bu oyunların temelinde spor yatmakta, ancak politik ve dinsel amaçlar da oyunların düzenlenmesinde başlıca nedenler olmaktaydı.

İlki M.Ö. 776 yılında düzenlenen ve her dört yılda bir yinelenen eski olimpiyatlar, 1166 yıl sürmüş, sonuncusu da M.S. 390 yılında yapılmıştır. M.Ö. 146 yılında Romalıların Yunan topraklarını istila etmesinden sonra olimpiyatlar eski önemini yitirmiş ve oyunlar zamanla amacından uzaklaşmıştır. Bunun sonucu olarak M.S. 391 yılında Roma İmparatoru Theodosius, oyunların yapılmasını yasaklamıştır. Karardan kısa bir süre sonra da Romalılar, oyunların düzenlendiği Olimpia'yı yağmalamışlar, böylece 12 yüzyıllık bir gelenek yok olmuştur.

Temel spor dalı atletizmdir. Baron de Coubertin'in başlattığı modern olimpiyat oyunlarında en çok ilgi gören yarışmalar da, atletizm alanında olmaktadır. Atletlerin en büyük amacı, olimpiyatlara katılmak, dereceye girmek, rekor kırmaktır.

MODERN OLİMPİYATLAR

Baron de Coubertin'in geliştirdiği modern olimpiyatlar düşüncesinden önce 1636 yılında İngiltere'de "Yıllık Olimpiyat Oyunları" adı altında müsabakalar düzenlendiği, yine İngiltere'nin ufak bir kasabası olan Much Wenlock'da da 1850 yılından beri eski Yunan'dakine benzer olimpiyat oyunları yapıldığı bilinmektedir.

Olimpiyat oyunlarını yeniden canlandırmak amacıyla yola çıkan Baron de Coubertin, 1880 yılında bu kasabayı ziyaret ettikten sonra oyunların uluslararası alanda yeniden ele alınmasını önermiştir. Sağlıklı genç kuşaklar yetiştirmeyi, dünya gençlerini spor alanlarında bir araya getirmeyi amaçlayan Coubertin'in bu önerisi, Alman eğitimcisi Ernest Curtisi ve Yunan asıllı Romanyalı işadamı Zappas tarafından da desteklenince, olimpiyat düşüncesi yeniden gündeme gelmiştir. 16 Haziran 1894 günü Paris'de yapılan ve İngiltere, Amerika, İsveç, İtalya, Belçika, İspanya ve Yunanistan'ın temsilcilerinin katıldığı sekiz günlük büyük toplantı sonunda 23 Haziran 1894'de Baron de Coubertin'in en büyük hayali gerçekleşmiş, konsey ilke olarak eski olimpiyat oyunlarının yinelenmesine karar vermiştir.

Konseyin bu konudaki kararı şöyledir:

1- Modern Olimpiyat Oyunları her dört yılda bir toplantıya katılan delegelerin ülkelerinden birinde yapılacaktır.

2- Bu oyunların yönetimi için bir Uluslararası Olimpiyat Komitesi kurulacaktır.

3- Bu komitenin başkanı, teklifin sahibi Baron Pierre de Coubertin olacaktır.

4- Modern Olimpiyat Oyunlarının ilki, bu oyunların kaynağı olan Yunanistan'da yapılacaktır.

Zehra ablam VE BEN

POSTACILIK OYUNU

HÂLE KUNTAY

Bazen Zehra ablamın aklına eser ve benimle oyun oynar. Biliyorsunuz, benim Zehra ablam çok akıllıdır, her şeyi bilir ve bu nedenle de çok güzel oyunlar kurar, kimsenin aklına gelmeyen oyunlar düzenler.

O gün evde yalnızdık, annem bir arkadaşına öğle yemeğine gitmişti. Zehra ablam büyük olduğundan, evin bir anahtarını ona vermişti, biz de o gün okuldan beraber eve gelmiştik. Ama annemin evde olmadığı günler Zehra ablam bir

arkadaşını hep bize davet eder. O gün de sınıf arkadaşı Mine'yi çağırmıştı. İşte anlatacağım oyunu üçümüz oynadık.

-"Aklıma güzel bir oyun geldi Fehmi," dedi Zehra ablam.

Beraber oynayacağız diye çok sevinçliydim.

-"Postacılık oyunu," diye anlattı. "Biz Mine ile postane memuresi olacağız. Arada çene çalacağız, arada çay içeceğiz ve arada da zarfların üzerine damga basacağız."

-"Peki ben ne olacağım?" diye sordum.

-"En önemlisi seninkisi," dedi Zehra ablam. "Bizim sokakta kapı kapı gezip, mektupları dağıtacaksın."

-"Çok güzel," diye sevindim, sonra durakladım ve "hangi mektupları?" diye sordum.

-"Annemin çamaşır dolabında ben koca bir deste mektup gördüm. İşe yaramayan, eski mektuplar, çöpe atmak için onları derlemiş bir kurdele ile bağlamış ama atmayı unutmuş," dedi Zehra ablam ve annemlerin yatak odasına girdi, az sonra pembe bir kurdeleye bağlı koca bir deste mektupla geri geldi.

Mine ile masa başına geçtiler. Babamın bir mühürü vardır, onu da aldılar ve başladılar paketten ayırdıkları mektupların zarflarına damgayı basmaya.

-"İyi ama bana omuzdan askılı kocaman bir çanta gerek," dedim.

Zehra ablam ona da bir çare buldu. Annemizin askılı bir çantasını getirip boynuma astı.

Bir koşu gittim, herkesin kapısından içeriye bir mektup attım ve gene koşarak dönerken anneme rastladım.

-"Ne koşuyorsun böyle oğlum?" diye sordu ve aynı an omuzumda sallanan çantasını gördü. "Neye aldın çantamı?"

-"Oyun oynuyoruz, postacılık oyunu," dedim bir acele. Çünkü dağıtılacak daha mektuplarım vardı. Herhalde kızlar bu ara onları damgalamış olacaklardı. "İşim var anne, bitmedi dağıtacağım mektuplar."

-"Postacılık oyununu anladım da, ne mektubu dağıtıyorsun?"

-"Çok eski mektuplar," dedim ve ondan daha çabuk merdivenleri çıkarak yukarı koştum.

-"Annem geliyor," diye de haber verdim.

Zehra ablamla Mine telaşlandılar ve kalan mektupları saklamak istediler.

Annem girdi odaya. Kızların yüzüne bakınca, bir şeyden şüphelenmiş olacak ki:

-"Ne oynuyorsunuz?" diye sordu.

-"Postacılık," diye ben atıldım.

-"Eski mektup dağıtıyormuş Fehmi kapı kapı,

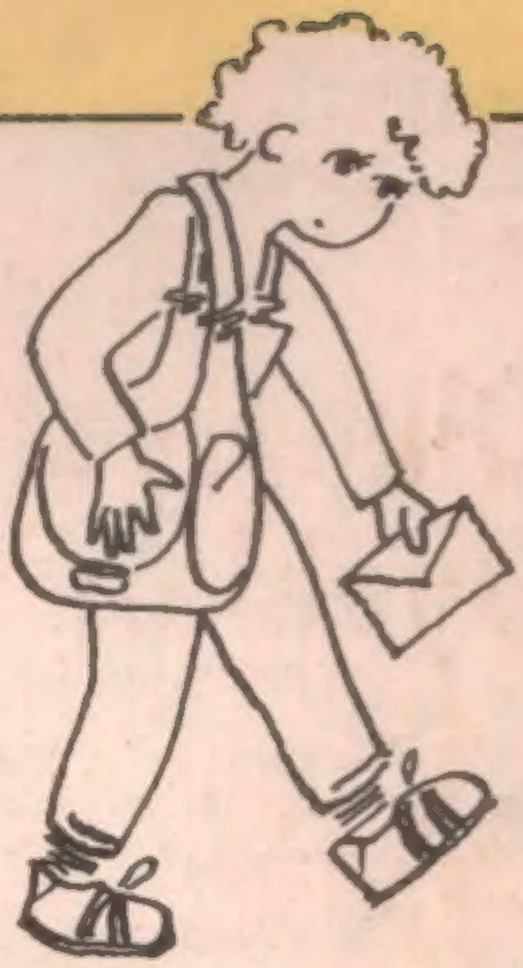

hangi eski mektuplar bunlar?"

-"Senin dolabında unuttuğun mektuplar," diye gene ben yanıt verdim. "Hani kurdele ile bağlayıp bir kenarda unutmuşsun ya işte onlar."

Annemin yüzü birden bembeyaz oldu, durakladı, sonra telefona gitti, babamı aradı:

-"Rasih, hani evlenmeden önce senin bana yazdığın mektuplar var ya, onlar sokağımızdakilerin ellerinde, galiba bu mahalleden taşınmamız gerekecek," dedi.

ELİF

melike SÖNMEZ
ismail GÜLGEÇ